

DRAUGAS

PERIODICALS
December 21,
Vol. LXXXVII

90th ANNIVERSARY

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
ANTRADIENIS - TUESDAY, GRUODŽIO - DECEMBER 21, 1999

*****MIXED ADC 606
S178 P6 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 12/20/99

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

90-IEJI METAI

Nr. 246
Kaina 50 c.

Lietuva tikisi draugiškų santykių su Rusija plėtros

Vilnius, gruodžio 20 d. (BNS) — Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus tikisi, kad sekmadienį Rusijoje išrinkus naują Dumą, abi valstybės toliau tęs draugiškų santykių politiką, pirmadienį sakė prezidento atstovė spaudai Violeta Gaižauskaitė.

Santūriai palankiai rinkimų Rusijoje rezultatus įvertino ir Lietuvos Užsienio reikalų ministerija, kurios paskelbtame komentare reiškiamas viltis, kad naujoji Duma prisidės prie pastovumo Rusijoje užtikrinimo per įstatymų leidybos darbą, priimdama reikalingus ekonominio pobūdžio įstatymus bei remdama gerų santykių plėtojimą su visomis Rusijos kaimyninėmis valstybėmis.

Pirminis jėgų Rusijos Domoje išsidėstymo tyrimas rodo, kad nei premjero Vladimir Putin kabineto šalininkai, nei jo būsiami priešininkai, įskaitant komunistus, neturės daugumos būsimojoje Domoje. Žinovų nuomone, lemiamą reikšmę per balsavimus sprendžiant svarbiausius klausimus turės nepriklausomų deputatų nuostata, o kartais ir liberaliojo „Jabloko“ bloko atstovai.

Lietuvos Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis pirmadienio rytą dar nesirijo išsamiau įvertinti Rusijos Domos rinkimų rezultatų, tačiau teigė, kad pirminiai duomenys „labai įdomūs ateities požiūriu“.

Politinių partijų saraše — dvi „naujokės“

Laima Andrikiene —
Tėvynės liaudies partijos
vadovė

Laima Andrikiene

Vilnius, gruodžio 18-20 d. (BNS) — Šeštadienį Vilniuje įkurtai Tėvynės liaudies partijai (TLP) vadovaus Seimo narė, buvusi konservatorė Laima Andrikiene.

I ši postą taip pat buvo pasiūlyti parlamentaras Vidmantas Žiemelis, Lietuvos karo akademijos dėstytojas Juozas Baublys ir signatarė Irena Andriukaitienė. Pastaroji kandidatavo į partijos pirmininkus atsisaikė.

41-rių metų socialinių ir ekonominių išsilavinimą turinti L. Andrikiene buvo Sąjūdžio narė, Atkuriamojo Seimo delegatė. Nuo 1996-ųjų ji dvejus metus vadovavo Europos reikalų ministerijai, kuri vėliau buvo panaikinta. Praėjusių metų pabaigoje L. Andrikiene drauge su savo vyru, taip pat Seimo nariu V. Žiemeliu buvo pašalinti iš Konservatorių partijos. Tuomet Gedimino Vagnoriaus vadovaujama valdybą paskelbė, kad L. Andrikiene ir V. Žiemelio elgesys nesiderina su Tėvynės sąjungos (TS) įstatais bei apkalbino juos veikimu prieš „TS bei koalicinę vyriausybę“.

Tėvynės liaudies partijos

Pasak V. Landsbergio, Duma bus kitokia nei buvo, o joje bus „truputi“ vietos ir demokratijai.

Opozicinės LDDP frakcijos Seime narys Povilas Gylys rinkimus vertina kaip Rusijos kairiųjų jėgų pralaimėjimą ir prezidento Boris Jelcin komandos pergalę. „Mes žinome, kad prezidentas B. Jelcinas nėra populiarus šiuo metu, bet tam tikrų politinių ėjimų dėka jam pavyko pasiekti, kad politinės jėgos, kurios yra vienaip ar kitaip jam artimesnės, turės didelę įtaką Domoje“, P. Gylys sakė spaudos konferencijoje.

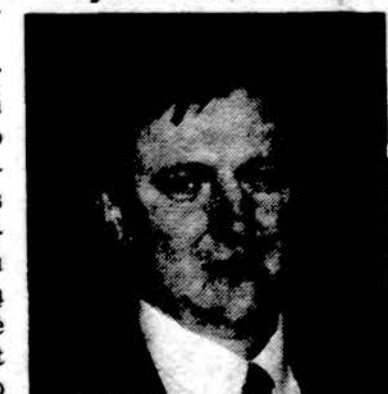
Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto direktorius, politologas Raimundas Lopata mano, kad Rusijos Domos rinkimuose „dešiniųjų jėgų atstovai parodė gerą rezultatą“. Jų gauti skaičiai suteikia vilties, bet nereikia pamiršti, jog demokratijos ir liberalizmo suapratimas Rusijoje skiriasi nuo Vakarų, sakė R. Lopata. Jo vertinimu, vienas pagrindinių pokyčių yra tai, kad dabar Domoje nevyraus komunistai.

Tačiau, politologo teigimu, Rusijos ir Lietuvos santykiai priklausys nuo Rusijos ir Vakarų santykių. Jo nuomone, dabar tenka laukti kitais metais vyksiančių prezidento rinkimų, nes Domos rinkimai buvo lyg generalinė repeticija prieš juos.

steigiamoji deklaracija buvo pasirašyta šių metų spalį. Jos rengėjai skelbia kuriantis europinės tradicijas turėsiančią liaudies partiją, kurios pagrindinis tikslas — sukurti demokratine visuomenę bei modernią Lietuvos valstybę, besiremiančią laisvų piliečių norais bei valdžia. Partijos programoje deklaruojama įstatymų viršenybė ir visų lygybė prieš įstatymą, viešas valstybės valdymas, laisvos rinkos principai. Lietuvos narystė Europos Sąjungoje ir NATO suprantama kaip valstybės politinio pastovumo, saugumo, teritorinio vientisumo ir ekonominės pažangos garantas.

TLP skelbiama busianti nuosaikios dešinėsios pakraipos partija, atstovaujanti vidutinio sluoksnio tikslus.

Nauja socialdemokratinė jėga skubins Lietuvą į tarptautinius vandenis

Rimantas Dagys

Naujai įkurtos partijos „Socialdemokratija 2000“ pirmą ninku vienbalsiai išrinktas 42-ųjų metų parlamentaras Rimantas Dagys.

Pasak jo, „Socialdemokratija 2000“ orientuos į kairįjį centrą ir vadovausis šiuolaikinės europinės socialdemo-

Nuotr.: Posėdyje prezidentūroje (iš kairės) — Socialinės apsaugos ir darbo ministrė Irena Degutienė, prezidentas Valdas Adamkus, Vilniaus arkivyskupas Audrys Juozas Backis, prezidento patarėjas Dalius Kuolys ir Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis.

Valstybės vadovas ragina kovoti prieš skurdą

Vilnius, gruodžio 20 d. (Elta) — Pirmadienį prezidentūroje susirinkusius politinių partijų bei visuomeninių organizacijų atstovus Valdas Adamkus paragino imtis skurdo problemų spręsti. „Lietuvos žmonės šiandien iš mūsų laukia ne politinių žaidimų, bet realaus padėties įvertinimo ir konkrečių darbų šią padėtį keičiant“, sakė jis.

Prezidentas tikisi, kad jo prieš metus įkurtas socialinio komiteto skurdo problemoms spręsti parengtas Skurdo įveikimo strategijos projektas palengvins vargingai gyvenančių žmonių dalį. „Reikia siekti, kad papildytas ir patobulintas šis projektas taptų nacionaline skurdo įveikimo strategija“, įsitikinęs jis.

Socialinės apsaugos ir darbo ministrė Irena Degutienė, pristatydamą minėtos strategijos projektą, teigė, kad Lietuvoje skurdo problema yra pati aštriausia silpniausios rinkos ekonomikos dalyviams bei toms šeimoms, kurios turi išlaikytinius. Kaip bendrus skurdą sąlygojančius veiksnius būtų galima įvardyti nedarbą, menką išsilavinimą, nepilnų šeimų pragyvenimo problemas, tačiau skurdžiai gyvenantys žemdirbiai ir vaikai, matyt, yra mūsų Lietuvos ypatybė, sakė ji.

Oficialiais duomenimis, šiuo metu skursta daugiau nei 600,000 (16 proc.) Lietuvos gyventojų, 30,000 (1 proc.) žmonių gyvena ypač dideliame skurde. Pasak I. Degutienės, kai kurių žmonių pajamos ir kiti ištekliai yra tokie maži, kad neatitinka net visu-

kratijos idėjomis ir vertybėmis. Partija remia kuo skubiau įkurti Lietuvos narystę Europos Sąjungoje ir NATO.

Naujos organizacijos kūrėjų branduolį sudaro daugiau nei prieš pusantų metų Lietuvos socialdemokratų partijoje įkurtos frakcijos „Socialdemokratija 2000“ aktyvistai. Prieš savaitę buvo nutarta nutraukti frakcijos „Socialdemokratija 2000“ veiklą ir kurti naują partiją. „Dutokstantininkai“ ne kartą kaltino dabartinę socdemų vadovybę kitokios nuomonės nepaisymu bei nusirintimu „į kraštutines, radikalias kairiųjų pozicijas“.

„Dutokstantininkai“ spėja, kad iki vasaros prie naujosios partijos „Socialdemokratija 2000“ prisijungs didesnė dalis dabartinių (yra maždaug 4,300) LSDP narių.

pagal įvairių politinių partijų bei visuomeninių organizacijų pareikštus pasiūlymus.

Statistikos departamento pareigūnų teigimu, visiškai vargšais save laiko 2 proc. trečiojo šių metų ketvirčio namų ūkių tyrime dalyvavusių žmonių. Vargšais mano esantys 26.1 proc. apklaustųjų. Šio tyrimo metu buvo nustatyta, kad per mėnesį vienam šeimos nariui vidutiniškai tenka 442.5 Lt. pajamų bei 432.3 Lt išlaidų. Tuo tarpu pakankama suma vidutiniškai pragyvenimui yra laikoma 754.7 Lt vienam žmogui per mėnesį, o absoliučiai minimalia suma būtinam išgyvenimui — 367.1 lito.

Premjeras įves tvarką mokant atlyginimus valdininkams

Vilnius, gruodžio 20 d. (BNS) — Pripažindamas, kad nėra aišku, kodėl vieni valstybės pareigūnai gauna žymiai didesnius atlyginimus už kitus pareigūnus, premjeras Andrius Kubilius jau sausi tikisi įdiegti naują atlyginimų tvarką. Ji numato ryškų kai kurių valstybės pareigūnų, ypač teisėjų ir prokurorų, atlyginimų mažėjimą, pranešė premjero atstovas spaudai.

Premjeras A. Kubilius pirmadienį pakartojo savo išskirtinai kritišką požiūrį į šandien susiklosčiusią valstybės tarnautojų darbo užmokesčio „sistemą“, kurioje nėra „jokios sistemos“.

Ligšiolinėje atlyginimų tvarkoje kai kurių valstybės pareigūnų pagrindiniai atlyginimai buvo žymiai mažesni už jų darbo vertę ir jų vietą bendrame valstybės pareigūnų kūrime. Ši neatitiktumą buvo bandoma išlyginti netvarkinga atlyginimų asmeninių priedų praktika.

Praėjusiame vyriausybės posėdyje buvo pateikti įstatymų projektai, kuriais nustatoma aiški valstybės tarnautojų, taip pat teisėjų, prokurorų bei politikų atlyginimų sistema.

Kai tik Seimas priims, o prezidentas pasirašys šiuos įstatymus, joks valdininkas daugiau nebegaus pagrindinio („bazinio“) atlyginimo ir asmeniškai jam nustatyto priedo, o tik atlyginimą, kuris atitiks jo darbo svarbą, rašoma pranešime. Naujoji atlyginimų tvarka numato, kad tam tikriems pareigūnams mokamas atlyginimas bus didesnis už dabar jiems nustatytą pagrindinį, tačiau jie nebegaus jokių individualių priedų.

Premjeras pabrėžia, kad valstybės tarnyboje turi dirbti aukštos kvalifikacijos specia-

listai ir šiuo požiūriu valstybės tarnyba turi konkuruoti su privačiu verslu, kuris geriems specialistams gali mokėti žymiai didesnius atlyginimus.

Premjeras ragina visus politikus nepasiduoti rinkimams pagundoms ir kuo greičiau priimti įstatymus, kurie nustatytų aiškią, veiksmingą valstybės tarnautojų ir pareigūnų atlyginimų sistemą.

* **Vyriausybė pirmadienį kar karta pabrėžė**, kad siūlymas išieiti nemokamų atostogų arba pervesti dalį atlyginimo į valstybės biudžetą turi būti pagrįsti laisva kiekvieno asmens valia, remiantis geranoriškumo principu. „Niekas — nuo ministro iki valytojo — nebegali būti jokiais tiesioginiais ar netiesioginiais būdais vertiamas dalyvauti šioje akcijoje“, pažymima vyriausybės spaudos tarnybos pranešime.

* **Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus tikisi**, kad naftos tiekimo susivienijimui „Mazeikių nafta“ reikalai, atsizvelgiant į Rusijos ir Lietuvos kaimyninių santykių pobūdį, nebus politizuojami ir artimiausiu metu bus sutarta dėl ilgalaikio žaliavos tiekimo. Nuo praėjusio antradienio darbo stovinti gamykla pirmadienį ryte dar nebuvo gavusi Rusijos pažadėtos naftos siuntos.

* **Blogos oro sąlygos Bosnijoje sutrukdė kariuomenės vadui ir kapelionui aplankyti** tarnaujančius Lietuvos taikdarius. Kariuomenės vadai brigados generolas Jonas Kronkaitis ir kariuomenės vyriausiasis kapelionas majoras Alfonsas Bulotas karius aplankyti ketino artėjančių šv. Kalėdų proga, tačiau buvo gautas pranešimas, kad Tuzlos oro uostas, netoli kurio įsi-

Pasaulio naujienos

(Remiantis BNS, Reuters, DPA, AP, Interfax, ITAR-TASS, Belafan, RIA ir ELTA žinių agentūrų pranešimais)

Groznas. Čecėnijos sostinės prieigose savaitgalį ir pirmadienį vyko nuožmūs mušiai tarp Rusijos pajėgų ir čecėnų kovotojų. Į Grozną siunčiami žvalgybos daliniai, kurie tikrina sukilelių gynybą. Pranešama, kad miesto šiaurėje ir pietuose įvyko jų susidūrimai su čecėnų kovotojais. Abi pusės buvo užėmusios pozicijas miesto pakraščiuose. Nuolat griaudejo minosvaizdžiai, pabūklų ir kulkosvaizdžių ugnis. Tuo tarpu Rusija iš Dagestano į sunkiai prieinamus pietų Čecėnijos kalnus pirmadienį pasiuntė jūrų pestininkus, taip atidarydama naują frontą ir užtvėrdama tiekimo maršrutus į Čecėniją. Desantininkų ir jūrų pestininkų dislokavimas pietų ir rytų sparnuose yra dalis plano, kuriuo siekiama apsupti partizanų įtvirtinimus ir atkirsti jų kelius į Gruziją ir Azerbaidžaną, iš kur atsivežama atsarga.

Banja Luka, Bosnija ir Hercegovina. NATO kariai pirmadienį sulaukė karo metų Bosnijos serbų kariuomenės vadą. Pasak liudininkų, kariai užtvėrė jo automobilį, išdaužė langą, pro kurį ji ištraukė ir paguldė ant žemės, o po to išsivežė. NATO patvirtino sulaikymo faktą, tačiau atsisakė komentuoti įvykį, apie kurį taip pat pranešė Jugoslavijos valstybinė naujienų agentūra „Tanjug“ ir kuri patvirtino Bosnijos musulmonų ir kroatų dalyje dirbanti policija. Buvęs Bosnijos serbų korpuso vadas Stanislavas Galicius, kurio būriai per 1992-1995 m. karą laikė apsupę Sarajevą, buvo sulaikytas Banja Lukoje, didžiausiame mieste serbiškoje Bosnijos dalyje, pranešė liudininkas, nenorėjęs skelbti savo pavardės.

Canaveralo iškyšulys, Florida. JAV daugkartinis kosminis laivas „Discovery“ sekmadienį vakare galį gale pakilo į orbitą pataisyti kosminio teleskopo „Hubble“. Laivo paleidimas buvo atidėtas net devyonis kartus. Jeigu jis nebūtų buvęs paleistas, tai kita galimybė būtų atsiradusi tik sausio mėnesį. „Discovery“ paleidimo metu teleskopas „Hubble“ skriejo 595 kilometrų aukštyje viršum Afrikos. Antradienį laivas turėtų pasiekti 3 mlrd. dolerių vertės teleskopą.

Aomen, Kinija. Kinijos kariuomenė pirmadienį įžengė į Macao, simboliškai patvirtindama, kad ši buvusi Portugalijos kolonija tapo neabeisijama Kinijos dalimi. Po išleistuvių Kinijoje, šarvuotai ir sunkvežimiai su keliais šimtais Liaudies išvadavimo armijos karių per sausumos pasienio postą įvažiavo į Macao. Tūkstančiai džiugaujančių Macao gyventojų išsikiavo palei kelią ir sveikino karius, mojuodami vėliavomis. Šios azartinių lošimų besiverčiančios valstybės žmonės tikisi, kad kinų kariuomenė pažabos nusikaltėlius, kurių kruvini kariai atbaide turistus. Vidurnaktį iš sekmadienio į pirmadienį Macao, kurį 442 metus valdė Portugalija, tapo Kinijos specialiuoju administraciniu regionu.

Jungtinės Tautos. Priėmusi pagrindinį nutarimą dėl tolimosios Irakio politikos, Jungtinių Tautų Saugumo Taryba (JTST) pradeda daug ginčų keliantį procesą — ji sieks įkurti naują ginklų komisiją ir įtikinti Iraką bendradarbiauti su naujais ginklų inspektoriais, nes tik tuomet bus sustabdytos griežtos sankcijos.

Naujasis nutarimas buvo patvirtintas 11 Tarybos narių balsais, keturioms valstybėms per penktadienį vykusį balsavimą susilaikius. Tai nuvylė Jungtines Valstijas bei Didžiąją Britaniją, kurios buvo šio nutarimo globėjos ir vadovavo 8 mėnesius trukusiems deryboms tarp penkių veto teisė turinčių nuolatinių ST narių. Kadangi tik dvi iš penkių nuolatinių ST narių balsavo už nutarimą, manoma, kad Irakas atmes šį dokumentą. Dar gerokai iki jo patvirtinimo Bagdadas pareiškė nesilaikysiantis nutarimo, ir užtikrino sunaikinęs visus masinio naikinimo ginklus.

Caracas. Venezueloje per pirmą nušliaužus ir potvynius praėjusią savaitę žuvo mažiausia 10,000 žmonių. Pagal žuvusiųjų skaičių, tai yra didžiausia stichinė nelaimė Venezueloje šiam šimtmečiui. Kol kas rasti 1,000 žuvusiųjų kūnai, daugelis žmonių buvo gyvi palaidoti po pirmą nušliaužus arba nunešti srovės, kai gruodžio 15-16 d. Venezuolos vidurio pakrantės rajonus plovė liotys. Labiausiai nukentėjo pakranteje esanti Vargas valstija, kurioje gyvena maždaug 350,000 žmonių. Slenkanti pirmoji ir patvėrus upėmis, po keliais metrais žemių, uolų nušliaužų ir žvirgždo buvo palaidotos ištisos gyvenvietės.

Maskva. Rusų ultranacionalistas Vladimir Žirinovskij, kurio politiniam sparnui Damos rinkimai greičiausiai pasirodys sėkmingi (pradiniais duomenimis gavo beveik 8 proc. balsų) pirmadienį pareiškė atsisąjusias sėkmę, įsilauždamas į Vakarų kompiuterius. Paklaustas, ar tokios sėkmės proga išgers, jis atsakė: „Ne. Jokiu būdu. Mes, rusai, nebergeriame. Dabar mes dirbame kompiuteriais, mes naudojame kompiuterius, siųsdami virusus į Vakarų, o po to brakonieriaujame jūsų pinigais“. „Mes turime geriausius įsilaužėlius pasaulyje. Mums nereikia gerti arba rūkyti... Mes negerame, nerūkome, nevartojame narkotikų ir neturime AIDS — tai jus Vakaruose šita turite“, sakė V. Žirinovskij.

kūrę lietuviai taikdariai, yra užpuštytas ir todėl negali priimti lėktuvų. Vizitas atidėtas nenustatytam laikui ir dabar yra aišku, kad bent jau šiemet kariuomenės vadas pas Lietuvos karius nenuvyks. (Elta)

KALENDORIUS

Gruodžio 21 d.: Girenė, Honoratas, Ilgis, Norgaudas, Petras, Tomas. Pirmoji žiemos diena.

Gruodžio 22 d.: Demerijus, Dobilė, Flora, Gedvydas, Jutė, Ksaveras, Pranciškus, Zenonas.

SVEIKOS PENSININKO DIENOS

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Pensininko amžiaus sulaukę žmonės turi plačią galimybę įvairiai veikti. Bet tikrai kai kurie ir kai kurios savo darbštumu džiugina savo gyvenimą. Tuo tarpu kiti ir kitos virsta perekslėmis vištomis ir visai nesidžiaugia veikla. Tokie žmonės visose apylostose mato vien trūkumus, vien ligistumus, vien nusiminimus — ir dėl to jų pensininko dienos labai apkarsta, ypač šventės tokie sunkiai suranda sau ramia vietą. Tokiems reikia atgimti veiklon. Šalia tokio atgimimo dar skanus maistinas — vegetariškas valgis, gerų darbų kitų naudai atlikus džiaugimasis, geros savo nuotikos palaikymas ir reikiami skiepai suteikia raktus į sveiką pensininko dienas.

Galimybė čia pat — tik čiupkime

Nuo visuomeniško gyvenimo — civilizacijos pradžios žmogaus galimybė sulaukti sveiko 80-to gimtadienio pagerėjo 21-ą kartą, o išgyventi iki nesulaukusio šimtojo gimtadienio galimybė dabar padidėjo 3,000-čius kartų. Dabar jau gauname šimtamečiai ir šimtametes ir tas pagedautina, kada gyvenama ne tik ilgai, bet ir sveikai — nevirstant gyvu lavonu, kurių dabar pilnos prieglaudos. Tokie žmonės vargsta patys ir vargina kitus, ypač juos mylinčius namiškus. Taip esti todėl, kad žmonės nuo jaunystės gaude kvailystes: nelaukė darbo palaima, maitinosi nors ir skaniai, bet nesveikai ir nesidžiaugė medicinos pažanga, o gyveno vien pagal pelnagaudžių ir žmonių gerove nesirūpinančių žmogaus dvasios ir kūno būk tai prižiūrėtojų, kurie savas kišenes storino visų žmonių nesveikatos sąskaiton.

Dabar išaušo kita gaidynė: sveikatos srityje mokslas labai toli pažengė. Tik mums lieka savintis — naudotis taja pažanga savo sveikatos labui. Užteks po senovei vaitoti netiesą kartojant, būk tai: „kuo daugiau senėj — tuo labiau liguistėj“, nes išmintingų šimtamečių dauguma yra sveiki ir savarankiški. Tas pats yra ir su išmintingomis šimtametėmis. Tik senesniųjų, bendrai imant, esti įvairūs pajėgumas tvarkytis. Ir tik trečdalis to pajėgumo priskiriamas prigimčiai — genams, o laimė, kad visas kitas senesniojo pajėgumas tvarkytis yra jos ir jo rankose — jo gyvenimo būde ir yra galimas pakeisti. Todėl liaukimės papuikiškai kartojusios ir kartoję netiesą: „Kaip Dievas duos — taip ir bus ir

tu čia nieko nepakeisi“. Toks savęs apgaudinėjimas yra baisus melas, nes gausi mediciniška spauda nurodo, kad žmogus gali sulaukti ilgo amžiaus, jeigu per visą savo gyvenimą sveikai užsilaikys ir nuo visokių nesveikųjų apsi-saugos.

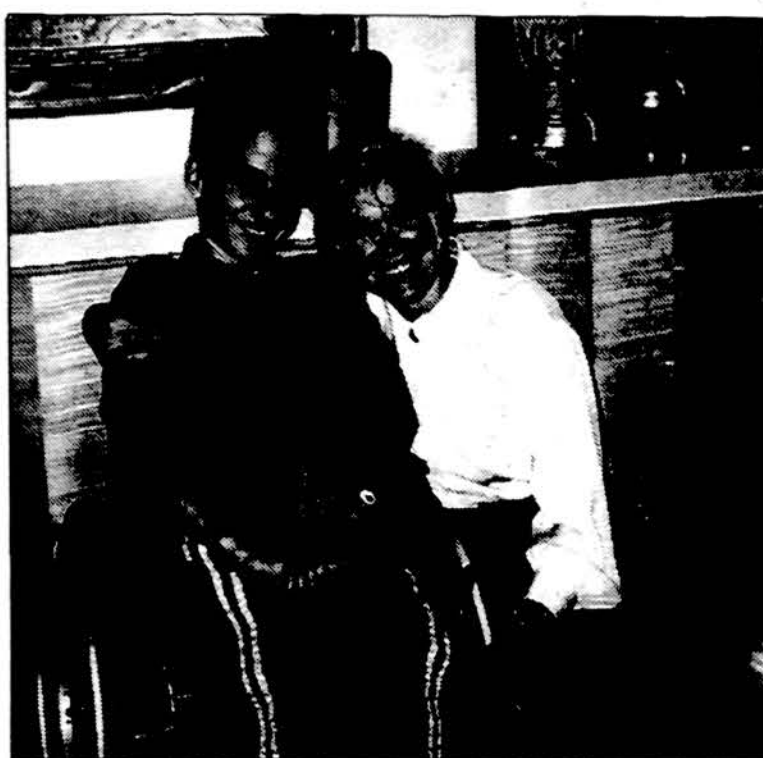
Dabar per amerikiečių televiziją gydytojas tvirtina, kad žmogaus biologinis amžius gali būti 25-kiems metais jaunesnis ar senesnis už kalendorinį jo amžių, o tai viskas didele dalimi priklauso nuo jo gyvenimo būdo. Tai, svarbu apsi-saugoti nuo uždegimų naudo-jantis skiepu pagalba bei at-sparumo stiprinimu, valgyti sveiką maistą ir išvengti svai-galo, rūkalo bei kofeino nuo-dų, užsisedėjimo ir taukų per-barzdą varvinimo. Taip pat svarbu neapsileisti turimų ne-galių tvarkyme ar gydytojo nurodymų išpildyme. Šitai tvarkantis šalinamos trys svarbiausios giltinės: vėžiai, širdies priepuoliai ir smegeni-niai paralyžiai.

Gaila, kad lietuviška spauda medicinoje vis dar neskiria pe-lų nuo grūdų: skelbia, kad šokoladas turi antioksidantų, saugančių nuo vėžio ir širdies ligių, nepamirint, kad šokola-de yra kofeino, kuris yra nuo-das sergant širdimi, turint padidintą kraujospūdį, skran-dyje žaizdas. Juk neinama uo-gauti į tas vietas kur yra gy-vačių — taip nevalgomas šo-koladas, kada tu antioksidan-tų yra gaunant morkose, apelsinuose ir kituose vaisiuo-se ir daržovėse.

Susitvarkyti niekada nėra per vėlu

Sėkminga senatvė priklauso nuo išmintingos jaunystės. Bet niekada nėra vėlu tvarky-tis: nevėlu stengtis mesti rū-kius, imti skaniai, sveikai, ve-getariškai maitintis ar nutu-kimą „ant skaurados“ išir-pinti. Gydytojas, normalus dvasiškis ar tikras draugas yra pensininkas geriausi pas-katintojai tokion gerovėn.

Geriausios įrodymas gyveni-mo sunormavimo naudos da-bar atliktas su 65 metų ir vy-resnių 1,867 uaugusiais. Jie buvo apklausti apie vartojimą alkoholio, apie apsaugą nuo susižeidimo, apie darbinima-si, rūkymą, medicinišką ap-saugą ir buvo mediciniškai se-kami per 4 metus. Štai kas pasirodė: tų vidutiniai sveikai gyvenančių mirtingumas su-mažėjo pusiau (50 proc.), paly-ginus su vidutiniai nesveikai gyvenančių mirtingumas buvo net 70 proc. mažesnis negu

„Lietuvos Vaikų vilties“ komiteto pirm. Gražina Liautaud su Andriū, šio komiteto pastangomis atvežtu į Shriners ligonines gydyti, kalediniame pobuvyje Jim ir Gražinos Liautaud namuose.

didžiausių neklaudų — nes-veikusiai savo gyvenime už-silaikysiu.

To fakto išmintingam pa-kaks, o kitokį — ankstyva karsto lenta ištiesins. Juk kiekviena ir kiekvienas trokš-

te trokštame geros sveikatos ir šių, ir dar daugelio kitų Kaledų sulaukti ir Naujus Me-tus sutikti. Tad ir igyvendin-kime toki troškimą savo tikrai kalediškai atjaunintu gyveni-mo būdu. Sėkmės!

KOVA IKI PERGALĖS

Gyventi tai kautis — kovoje nugalėti ir karžygio karūną pačiam ir pačiai užsidėti. Vi-sur dabar matom ir girdim linkeėjimus — linksmy Kaledų ir laimingų Naujų metų. Bet laimingumas nėra nei links-mumas, nei malonumas, o vien tik pergalė kovoje su sa-vais nenormalumais — tai sa-vo nepareigiskumui nugalėji-mas, tai savyje esamų nely-gumų išlyginimas. Šeimą vie-nijancios Kūčios yra gražiaus-ias paprotys. Dabar ameri-kiečiai jau suprato ir skelbia, kad kartu pietaujanti visa šeima saugo vaikus nuo nar-komanijos.

Visa Lietuva jau nuo se-novės taip sveikai elgėsi. Šei-mą vienijancios Kūčiomis mūsų tauta įprasmino Kaledų šventimą — vienas kitam ir viena kitai iš širdies darbais išreikšta pagalba. Tik tokios pagalbos — to savo darbo ne-paveskime niekam kitam, įskaitant ir Naujagimį Kūdi-kelį prakartelėje, nes artimui pagalbos darbas yra mūsų pačių savastis ir jos neperleis-kime likimui, nei kokiam as-meniu ar organizacijai. Vi-soms ir visiems vieningai dir-bant, viena kita ir vienas kitą pralenkiant, griebkimes už sau laimės sulaukimo per ki-

metais, Krašto valdyba norėtų tai įamžinti išleisdama jubile-jinį religinį kalendorių, kuris jau spausdė. Religinių re-iskalų tarybos pirmininkė ses. Margarita Bareikaitė rūpinasi jo išleidimu. Šiame kalen-doriuje atsispindės ne tik reli-ginės šventės, bet ir Lietuvos didžiosios šventės, išsivijos Kultūros, Švietimo tarybų, vi-sos LB veikla ir renginiai. Ka-lendorių puošia Amerikos lie-tuvių bažnyčių fotografijos. Kvietame visus įsigyti šį ka-lendorių, kuris bus pardavin-amas ir „Drauge“.

Jurātė Budrienė pasidžiau-gė pasisekusia „Dovana Lietu-vai“ labdaros konferencija, ku-ri vyko Vašingtone lapkričio 5-7 dienomis. Dalyvavo 80 žmo-nių, kurie atstovavo 31 orga-nizacijai. Priimti geri nutari-mai, į pirmą vietą iškeliantys didžiausią rūpestį — bendra-vimą. Krašto valdybos pirmininkė R. Narušienė paprašė visų KV tarybų pirmininkų pateikti kitų metų veiklos programas iki kito posėdžio. Toliau bandoma spręsti ar-chyvų klausimą. KV pirmi-

PASKUTINIS METŲ POSĖDIS KRAŠTO VALDYBOJE

Gruodžio 4-ąją, „Seklyčioje“ pasibaigus visuomeninių orga-nizacijų konferencijai, JAV LB Krašto valdybos nariai dar ne-siskirstė — jų laukė posėdis, kuriame dalyvavo dauguma Krašto valdybos narių. Krašto valdybos pirm. R. Narušienė pradėjo posėdį, pa-sidžiaugdama pozityviai pasi-baigusia organizacijų konfe-rencija. Lietuvių Bendruome-nė įkūrė komitetą, kuris rū-pinsis tokių konferencijų tęsti-numu. Taip pat buvo patvir-tintas praėjusio posėdžio pro-tokolas ir darbotvarkė.

Pasikalbėta apie izdo reika-lus. „Dovana Bendruomenei“ sąskaitoje yra apie 13,500 dol. Šis izdas pamazų pilnėja. Kaip žinoma, pagrindinis šios sąskaitos kapitalas neliecia-mas — tai turėtų garantuoti LB finansinę ateitį.

Artėja Vasario 16-oji. Vyks minėjimai, kurių metu Krašto valdyba prašys aukų paremti jų veiklai. Tik jų, gerbiame-jai aukotojai, dėka, JAV LB Krašto valdyba gyvuoja ir at-lieka užsibrėžtus darbus.

Tarybai nusprendus pava-dinti 2000 metus Kristaus

ninkė R. Narušienė, įpareigo-ta Krašto valdybos, pasirašė sutartį, kurioje numatyta, jog Lietuvos archyvų departamen-tas padės sutvarkyti Bendruo-menės archyvus.

Planuojamas išleisti JAV LB istorijos antrasis tomas, kurio redaktoriumi sutiko būti Ba-lys Raugas. Šiuo metu jau ren-kama medžiaga šiam svar-biam leidiniui.

Apie NATO ir Lietuvos kelią į šią organizaciją kalbėjo dr. Vyta. Bieliauskas. Norint, kad Lietuva po metų būtų priimta į kitą derybų ratą, turime jau dabar stiprinti mūsų veiklą.

„Baltic Foundation“ 2000 metais rengia Baltijos šalių menininkų parodą, kurią žada parodyti daugelio Amerikos vietovių žmonėms. Apie vyk-siančias parodas Krašto valdy-ba informuos visuomenę. 2000 metais vyks ir Adomo Mice-vičiaus minėjimai, kuriuos rengia lenkų visuomenė, kviesdama prisidėti ir lietu-vius.

Kultūros tarybos pirmininkė M. Remienė supažindino su kitais metais šios tarybos or-ganizuojamais renginiais. O jų išties gausu. Kovo mėnesį Či-kaagoje ir daugelyje kitų Ame-rikos vietovių vyks solistų Vladimiro Prudnikovo, Judi-tos Leitaitės ir akompania-torės Nijolės Ralytės koncer-tai, balandžio 9-ąją „Žaltvyks-lės“ teatras vėl pakvies mus į spektaklį, o balandžio 30-ąją operos mylėtojai rinksis į so-listų ir meno darbuotojų pa-gerbimą. Nėliks nuskriausti ir poezijos mėgėjai — gegužės mėnesį vyksiančiame Poezijos pavasaryje dalyvaus poetas Sigitas Geda. Rugšėjo mėnesį vyks „Trijų tigriukų“ koncer-tai, na, o lapkričio mėnesį rinksimės į Premijų šventę. 2000 metų renginius vaini-kuos teatrų festivalis, vyk-siantis lapkričio 23-26 dienomis Čikagoje. Į visus šiuos ki-tų metų renginius maloniai kviečia Kultūros taryba. Vyks-ta pasirošimas ir Dainų šventei, vyksiančiai 2001 me-tais gegužės 22 d. Čikagoje, Morton auditorijoje. Chorai kvietiami kuo skubiau regist-ruotis.

Švietimo tarybos pirmininkė R. Kucienė, be kita ko, pasi-džiaugė, kad šiais metais li-tuanistinės mokyklos pasipil-dė daugeliu naujų mokinių. Džiugu, nes tai garantuoja lie-tuviškų mokyklų tęstinumą. Šis darbingas posėdis baig-tas, visiems palinkėjus gražių ir ramių šv. Kaledų ir laimin-gų Naujųjų metų. Kitas pose-dis numatytas sausio 16 die-ną.

Dalia Badariene

TARPTAUTINIS PRAKARTELIŲ KONKURSA

Rokiškio krašto muziejus or-ganizuoja tarptautinį prakar-

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį patvirtime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausias redaktorius — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ka nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuostata. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėti angliskai) Tel. 708-422-8280

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽILBA, M.D.
INDRE RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

LINAS SIDRYS, M.D.
Akų ligos / Chirurģija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6622
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

Asta M. Astrauskas, MD
Vaikų gydytoja
naujai prisijungusi prie vienos geriausių pietvakarių pusėje dr. G. Skarpathiotis pediatriškos praktikos. Gydomė ir konsultuojame įvairius vaikų ligų klausimus.
Palos Pediatrics
708-923-6300
Chicago Pediatrics
773-582-8500

telių konkursą. Anot Rokiškio krašto muziejaus Dailės skyriaus vedėjos Marijonos Mieliauskienės, šios idėjos bendraautoris ir rengėjas yra Italijos Angelo Frosio fondas. Beje, tai jau antrasis tarptautinis prakartelių konkursas Rokiškyje. Pirmasis įvyk Rokiškio muziejuje pernai. Tada buvo neribojama nei atlikimo technika, nei medžiagų pasirinkimas, nei dalyvių amžius ar išsilavinimas. Nors panašios sąlygos išlieka ir šiemet, šįkart atsakyta grafikos ir tapybos darbų ir apsiribojama tik erdvinėmis kompozicijomis.

Kadangi, M. Mieliauskienės

žodžiais prakartelių rengimas paplito visoje Europoje, tiki-Latvijos, Estijos, Italijos ir, be abejo, iš Lietuvos. Darbus muziejus priims iki gruodžio 10 d., o konkursui pateiktos prakartelės bus eksponuojamos nuo gruodžio 22 d. iki 2000 m. sausio 15 d. Angelo Frosio fondo premijinis fondas — 10,000 litų. „Tikimės, — sako M. Mieliauskienė, — jog iš konkurso, kuris skirtas gražiausiai tikinčiųjų šventei — šv. Kaledoms bei 2000-ųjų krikščionybės jubiliejui, gražių idėjų pasisims visų Lietuvos bažnyčių prakartelių rengėjai“.

BŽ, 1999 m., Nr. 22

„Lietuvos Vaikų vilties“ komiteto savanorė Onutė Paulikienė su savo anūkele Jim ir Gražinos Liautaud namuose suruošame kalediniame pobuvyje.

„Dovana Lietuvai“ konferencijoje Vašingtone. Iš kairės: „Sniego gniūžtės“ (organizacija kovojanti su alkoholio, tabako ir narkotikų plitimu) pirm. Jack Irwin, Lietuvos Seimo pirm. prof. Vytautas Landsbergis, Floridos SOS Lietuva atstovė Rūta Gustaitė Meyer, Lietuvių Romos Katalikų Labdaros pirm. dr. Linas Sidrys ir Lietuvos ambasadorius JAV-se Stasys Sakalauskas. Nuotr. Indrės Tijūnelienės

ŽENGLIANT Į SEPTINTĄ MILIJARDĄ

VYTAUTAS BIELIAUSKAS

Neseniai mūsų planetoje — Žemėje — gyvenančių žmonių skaičius pasiekė 6 milijardus. Tai labai didelis skaičius ir jis kasdien, kas valandą, kas minutę didėja. Kai kurios tautos yra labai susirūpinusios savo gyventojų skaičiaus didėjimu, nes jos bijo, kad ten neužteks nei natūralių išteklių ir pagaliau net pakankamų sąlygų išlaikyti savo gyvenimą. Taip pvz., Kinija jau yra prašukusi 1,2 milijardo, o Indija šiemet taip pat pasiekė vieną milijardą gyventojų. Kinija yra įvedusi įstatymus, pagal kuriuos šeimoms leidžiama turėti tik vieną vaiką; Indija ankščiau irgi buvo mėginusi naudoti priverstinę sterilizaciją. Bet, nepaisant tokių žiaurių priemonių, abiejų šių tautų prieauglis nėra sumažėjęs. Idomu taip pat pabrėžti, kad, nepaisant gyventojų prieauglio didėjimo, tiek Kinija, tiek Indija randa būdų išlaikyti savo gyventojams priimtina gyvenimo standartą. Turbūt argumentai, kad Žemėje jau yra atsiradęs žmonių perteklius, remiasi daugiau politiniais samprotavimais, o ne tikrove. Pagal paskutinius duomenis, pasaulio gyventojų metinis prieauglis yra šiek tiek sumažėjęs, bet jo vidurkis dar tebėra 78 mln. per metus.

Dabar, kai pradėdam kalbėti apie žmonių milijardus, žvelgiant į Lietuvos gyventojų skaičių, atrodo, lyg tektų lyginti su lašu vandens jūroje. Lietuva yra mažą tautą ir jai per dideliu gyventojų prieaugiu netenka rūpintis. Lietuvai reikia gyventojų prieauglio dindinti, jei ji nori iš viso išlikti kaip tauta. Nors tikslų duomenų ne visada galima gauti, bet, atrodo, kad gyventojų skaičius Lietuvoje nedidėja, o tikriausiai mažėja. 1990 m., tuoj po išsilavinimo, Lietuvos gyventojų skaičius buvo rašomas 3,750,000 (1993 m.). Vėliau tas skaičius pradėjo keistis į 3,700,000, o kiek dabar yra, tai ne visai aišku. Kai kurie mano, kad Lietuvoje dabar vyksta negatyvus gyventojų prieauglis ir dabartinis Lietuvos gyventojų skaičius nebeviršija 3,700,000. Kai didelės tautos tenka rūpintis gyventojų padidėjimo ribojimu, mūsų tautai reikia rimtai atkreipti dėmesį į gyventojų skaičiaus mažėjimą.

Žmonių skaičiaus mažėjimo priežastys

Paprastai sunku nustatyti

tikslias priežastis, surištas su gyventojų skaičiaus pasikeitimu. Jos gali būti dėl gimimų sumažėjimo, mirtingumo pakilimo, emigracijos iš krašto padidėjimo ir t.t. Kaip matyti iš statistikų, Lietuvoje sveikatos priežiūra prilygsta visų kitų Europos kraštų medicinos lygiui ir dėl to normalių mirimų skaičius ten nėra didesnis. Bet yra kitokių apraiškų, kurios atsliepia į gyventojų skaičių.

Savižudybės

Dr. D. Gailienės knygoje „Jie neturėjo mirti“ (Vilnius, 1998 m.) nurodoma, kad Lietuva savižudybėmis pirmąją visoje Europoje, o visame pasaulyje ši skaičių pasiekia tik Sri Lanka. Lietuvoje kasmet nusižudo 1,700 žmonių. Nusižudyti mėginusių skaičius yra dešimt kartų didesnis, t.y. 17,000. Pagal dabartines statistikas, Lietuvoje nusižudo 4-5 žmonės per dieną. Daug savižudybių vyksta Estijoje, Latvijoje ir Vengrijoje, bet jų ten yra mažiau, negu Lietuvoje, o tuo tarpu Lietuvos kaimyninėje Lenkijoje savižudybių yra tris kartus mažiau negu Lietuvoje. Be abejo, šitokios statistikos yra labai skaudžios, ypač kai jos parodo, kad savižudybės labai paplitę jaunimo tarpe. Nepaisant šitokių epidemių apraiškų, Lietuvoje vis dar nėra valstybinės savižudybių išvengimo strategijos. Tai daugiausia remiasi privaciomis, karitatyvinėmis iniciatyvomis, kurios nėra pakankamos.

Abortai

Kita gyventojų skaičiaus mažėjimo priežastis yra Lietuvos labai paplitęs negimusių kūdikių dydymas — abortai. Pagal lietuvių kalba Vilniuje leidžiamą „Cosmos“ (amerikietiško „Cosmopolitan“ lietuviškas leidinys) žurnalo pereiną vasarą paskelbtus duomenis, Lietuvoje praėjusiais metais 28,450 moterų turėjo abortus. Abortai Lietuvoje buvo oficialiai legalizuoti sovietų okupacijos metais ir jie yra ir dabar vykdomi ligoninėse pagal papildavimą. Nėra abejonės, kad sovietinis komunizmas sugriovė Lietuvoje moralinius principus ir kad dar jms laiko, kol žmonių sąžinė vėl bus formuojama krikščionybės priimtų Dešimties Dievo įsakymų rėmuose. Krikščionybė Lietu-

voje dar tik pradeda atgimti ir dėl to įsakymą „Nežudyk“ nedaug kas nori pritaikyti negimusiems kūdikiams. Idomu konstatuoti, kad tas pat žurnalas „Cosmos“ išspausdino straipsnį užvardintą „Kodėl aš nutariau švesti abortą“, kuriame aprašoma, kaip viena mergina, pasidariusi sau abortą sukviečia savo draugų grupę ir turi ta progą „baliuoti“. Galimas dalykas, kad ši istorija yra fanfazijs, bet faktas, kad ji spausdinama ir skaitoma, turėtų kelti rimtą susirūpinimą.

Skaičių reikšmė

Tik gana paviršutiniškai paskaiciavus, sudėję 28,490 ir 1,700, ir gavę 30,150, matome, kad tai reikšia apie 8 proc. Lietuvos gyventojų, t.y. aštuonios dešimtosios procento gali būti Lietuvos prieauglio praradimas. Gyventojų skaičius Lietuvoje mažėja ne tik dėl abortų, savižudybių, bet taip pat ir dėl sunkios ekonominės padėties, kuri verčia tėvus riboti savo vaikų skaičių. Taip pat, kaip žinome, gana didelis skaičius jaunų žmonių iš Lietuvos išvyksta į užsienį, ieškodami geresnių uždarbių. Tai yra normalus reiškinys, bet kyla klausimas, kiek iš tokių emigrantų grįš atgal, ir ar jiems bus palankios sąlygos grįžti?

Visi minėti skaičiai ir visos aplinkybės tikrai turėtų verstis Lietuvos vadovus atkreipti rimtą dėmesį į savo krašto gyventojų mažėjimą ir imtis žygių šią kryptį pakeisti.

Keletas išvadų

Žvelgiant į Lietuvos istoriją šimtmečių eigoje, galime aiškiai matyti tautos mažėjimo procesą. Labai žymiai yra sumažėjusi krašto teritorija ir tuo pačiu gyventojų skaičius. Kai pasaulis dabar yra susirūpinęs kaip sumažinti žmonių prieauglį, mums, atrodo, reiktų turėti priešingą rūpestį ir sąmoningai daryti žygius tautos prieauglio pakėlimui. Be abejo, krašto ekonomikos pagerėjimas yra viena svarbi sąlyga gimimų skaičiui krašte paskatinti. Bet, šalia ekonominių sąlygų, reikia atkreipti dėmesį ir į psichologinę aplinką. Sovietmetio įvestas bėtinumas abiemis — tėvi ir motinai — dirbti, kad būtų galima pragyventi, ir šiandien tebesitęsia. Bet dabar dažnai vyras ir žmona dirba ne tiek dėl pragyvenimo, bet dėl geresnio pragyvenimo. Karjera ir su ja susijęs pajamos dau-

gelio yra vertinami daug aukščiau, negu pašaukimai būti tėvu ar motina. Dažnai net su sarkazmu ir pasipiktinimu žiūrima, ypač į poras su aukštuoju išsilavinimu, kurios augina daugiau, negu du vaikus. Kai kurie galvoja, kad ir mums, kaip kiniečiams, vieno vaiko turėtų užtekti, bet ar toks palyginimas turi prasmę rimtai galvojantiems? Be abejo, ne. Bet taip galvojanti yra. Materializmas ir hedonizmas, kuris vis daugiau plečiasi Lietuvoje, turi savyje priešingą šeimai atspalvį, ir su jais reikia sistemingai kovoti. Meilė šeimai, vaikams ir tautai yra konkretūs artimo meilės pasireiškimai. Bet artimo meilės įgyvendinti reikia altruizmo, savo pogeidių varžymo ir pasiaukojimo. Savi-meilė, malonumų ir patogumų ieškojimai, kurie yra daromi, atnešant skriaudų kitiems, yra artimo meilės priešprieša.

Prie negatyvios viešosios nuomonės pakeltimo gausenių šeimų atžvilgiu prisidėtų taip pat labai aiškūs tokių šeimų remimas ir gerbimas. Kai kurios Europos valstybės gausėnėms šeimoms teikia specialias finansines ir socialines paramas, duoda tokių šeimų tėvams specialų pripažinimą ir skatina kitus jų pavyzdžiu sekti. Nereikia užmiršti, kad prieauglio mažėjimu jau buvo susirūpinusi ir tarpkarinė nepriklausoma Lietuva. Jau tuomet buvo įvestos gausenių šeimų pašalpos, vaikams mokslo mokesčių atleidimas ir kitoki paskatinimai. Tokios valstybinės investicijos tikrai yra ir bus visuomet labai vertingos mūsų tautos atečiai.

Be prieauglio skatinimo reikalinga sustabdyti negimusių vaikų sunaikinimus abortais ir taip pat savižudybių epidemiją. Svarbų sustiprinti ir pagarbą žmogaus gyvybei. Savižudybės, abortai ir žmogžudystės yra moralinės krizės pažymiai, kuriuos panaikinti bus galima tik su moralinių principų atstatymu, kurie buvo sugriauti sovietinės sistemos. Reikia atgaivinti Dievo įsakymą „Nežudyk“ svarbumą: nežudyk nei savęs, nei kitų, nei negimusių kūdikių! Šalia pagarbos Dievui ir jo įsakymams, reikia įskiepyti pagarbą žmogui ir asmeniškos atsakomybės jausmą. Nėra abejonės, kad žmonės, atsidurę gyvybės naikinimo akivaizdoje, yra psichologinės ir moralinės krizės stadijoje. Tiems, kurie žudo kitus, norėdami juos apiešti arba jiems atkeršyti, be abejo, trūksta bet kokių žmogaus teisių supratimo, ir dėl to jų laisvė turi būti apribojama arba atimama.

Žmonėms, kurie atsiduria savižudybės ar aborto pasidarymo akivaizdoje, reikia psichologinės bei moralinės pagalbos, ir ši pagalba turi būti surišta su artimo meile, o ne grasinimais, kaltinimais ar bausmėmis. Moteriai, kuri jaučiasi įpareigota nutraukti savo nėštumą, reikia pagalbos, paguodos ir gal net socialinės globos; žmogui, kuris nutaria, kad jo gyvybė yra bevėrtė ir kad negyventi yra geriau negu gyventi, reikia pagalbos išsikaupti iš depresijos. Nėra abejonės, kad gyvenimas daugeliui yra nelengvas ir nemalonus, bet kas gali įrodyti, kad mes galime gyventi be skausmo ir kančios? Profesinė, moralinė ir religinė pagalba tokiems žmonėms yra būtina, ir ji turi būti teikiama ne vien privacių iniciatyvų rėmuose, ir valstybinių mastu.

Tiesa, dar yra ir kitas plyšys, kuris mažina Lietuvos gyventojų skaičių, būtent dabar jau gana stipriai besiplečianti emigracija, kuri daugiausia surišta su ekonominiais sunkumais. Dabar gana didelis skaičius jaunų žmonių vyksta iš Lietuvos į užsienį, ieškodami progos prisigyventi, geriau uždirbti, pakelti savo gyvenimo standartą. Kai kurie juos vadina „ekonominiais emigrantais“, ir gal iš esmės toks pavadinimas yra teisingas, bet nereikia jo surišti su neigiamu vertinimu. Tie, į Vakarus atkeliavę, daugiausia yra darbštūs žmonės, kurie čia atvykę sunkiai dirba ir ne retas dalį savo uždarbio siunčia saviešioms Lietuvoje paremti. Niekam užsienyje įsikurti nėra lengva; nelengva ir šiems naujesiems emigrantams. Man atrodo, kad gana didelis skaičius jų grįš atgal į Lietuvą ir ten grįžę, geriau kurdamiesi, ne tik savo gyvenimo standartą pakels, bet ir kitiems padės. Šiuos žmones teigiamai vertinti ir susirūpinimą jais turėtų rodyti Lietuvos pareigūnai: tiek Lietuvoje, tiek užsienyje. Jie sudaro gana tvirtą ir gyvą lietuvišką šaką užsienyje. Reikia šią šaką laisvinti prie tautos kamieno, kad ji nenudžiūtų ir nesunykėtų svetor. Išemigravusieji grįš į savo kraštą, jei matys, kad jų ten laukiama ir jų grįžimu džiaugiamasi.

Pasaulis jau turi per 6 milijardus gyventojų ir jų skaičius didėja, ir dides. O kaip bus su mumis? Kiek metų mums reikės, kol Lietuva keturis milijonus pertęsis? Ir kada tie keturi milijonai galės ramiai gyventi, galedami patenkinti bent minimumą savo poreikių, savame krašte?

Daug naudos, bet nemažai ir bėdos

Danutė Bindokienė

Kompiuterius įprasta vadinti dvidešimto amžiaus pabaišos stebuklu. Ir galbūt tas pavadinimas su tiesa nelabai daug prailenkia. Tai nuostabus įrankis, kuris „pailgina“ žmogaus rankas ir sustiprina smegenų procesus“. Bet vis dėlto tai įrankis, nepaisant, kiek liausių kompiuteriams sudeda jų vartotojai, o ypač jų elektroninės technikos įtaisų gaminantys ir jais prekiaujantys.

Technika keičiasi tokiu žaibišku greičiu, kad pats naujasis, moderniausias šios dienos kompiuteris rytoj ar po ryto jau bus „senas“ ir sunkiai pritaikomas naujiems poreikiams. Tad ką daryti su „atgyvenusia“? Pernai šiame krašte buvo išmesta 25 milijonai kompiuterių ir tik maždaug iš 14 procentų išimtos dalys galėjo būti panaudojamos kitiems reikalingiems ar atnaujintoms, pagerintoms ir vėl įmontuotoms kompiuteriams.

Besikaupiantis vis gausėnė senų kompiuterių lauzas šiandien kaip tik ir sudaro nemažą problemą. Tikima, kad ateityje ji dar paastrės, nes daug tebevartojamų kompiuterių greit visiškai „išeis iš mados“ ir bus nebeveiksmingi. Per pastaruosius 20 metų kompiuterių pajėgumas ir įvairių funkcijų atlikimo greitis padvigubėjo kas maždaug 18 mėnesių. Dar nelabai seniai, 1997 m., vidutinio kompiuterio veiksmingumo trukmė buvo tarp ketverių ir šešerių metų. Manoma, kad iki 2005 m. kompiuteris tebebus veiksmingas apie dvejus metus, o paskui — tinkantis tik į sąvartyną. Žinoma, kompiuterių gamintojai ir verslininkai tik to ir laukia — jiems atsiveria neribotų galimybių durs ir priemonės patalinti kompiuterių vartotojų kišenes. Kartą išsigijęs ir vartojęs kompiuterį, retas jo norės atsisakyti ir stengsis ant savo stalo pasistatyti naują, moderniausią elektroninę įrangą. Juo labiau, kad dabar Amerikoje ekonomika gan gerai laikosi ir vartotojai pinigų nestokvoja.

Anksčiau senus kompiuterius daugelis įstaigų ir įmonių atiduodavo pelno nesiekiančioms organizacijoms ar privatiems asmenims, dovanas nurašydami nuo mokesčių. Bet dabar ir dovanai senų kompiuterių nelabai kas nori, nes jų veikimo ratas darosi nepakan-

kamas. Tad jau dabar tonų tonos senų kompiuterių, faktų ir kitų elektroninių aparatų užima labai daug vietos sąvartynuose arba yra sukrauti sandeliuose, laukiant, kol atsirastų kokių nors galimybių juos sunaikinti ar bent jų dalis vel pavartoti kitiems reikalingas.

Kas gi pagaliau yra kompiuteris? Vieniems — modernus pasaulio sinonimas, kitiems — vis dar „baisūnas“, kurio prisiliesti nesirizgtama, o dar kitiems — žalingų medžiagų ir nuodingų chemikalų prikrauta dėžė... Tai tos nuodingosios medžiagos pasenusiuose kompiuteriuose ir kelia baimę aplinkosauga besirūpinančioms įstaigoms ir pavieniams žmonėms.

Viena pavojingiausių medžiagų — švinas, kuris naudojamas, kad apsaugotų kompiuterio vartotoją nuo radiacijos pavojaus. Apsauginojama, kad iš senų kompiuterių, suverstų atlaikų duobėse, per ateinančius 10 metų apie vienas milijardas svarų švino pateks į šio krašto vandenį. Jeigu dabar tiek daug sielojamasi dėl nedidelio kiekio švino dazuose ar vandentiekio vamzdžiuose, galima tik įsivaizduoti, kokių pavojų sudarys švinas iš senų kompiuterių. Tačiau šiuo metu dar nėra veiksmingo proceso, kuris padėtų suardyti atmetus kompiuterius, iš jų išgauti metalus bei chemikalus ir juos panaudoti kitiems reikalingams arba bent saugiai jais atsikratyti. Šiuo metu panaikinti vieną svarą kompiuterinių žalingų medžiagų kainuoja apie 50 centų. Žinant, kad vidutinis kompiuteris sveria daugiau kaip 40 svarų, kaina darosi nemaža. Kelios valstijos mėgino įvesti įstatymus, kad kompiuterius gaminančios bendrovės būtų atsakingos už pasenusios technologijos saugų sunaikinimą, bet kol kas didesnių laimėjimų nepasiekta.

Atrodo, kad žmogus, įsileidęs kompiuterį į savo kasdienybę, turi susitaikyti ir su problemomis, kurias tas jo modernusis „įrankis“ atnešė. Viena aišku, kompiuterinis amžius mūsų planetoje dar tik prasidėjęs, todėl ilgainiui, be abejo, bus išmoka susitvarkyti ir su jo problemomis. Kai į jas atidžiau pažvelgiame, šių metų galo vadinamoji Y2K bėda neatrodo tokia pavojinga...

ir dvidešimt septynias minutes.

PENKTAS SKYRIUS

Kipras Svirgaila nusikalto seniai, tada, kai su-tiko būti Dobilo Kielos krikštėviu. Girenai kam-tedra statė ne tam, kad joje grumtusi, kam aukščiausiai iškilti, o kam šešelyje likti.

Nupoliu ir aš.

Meditacijų celej visada tyledavom, susikaupdavom, apmąstydavom Atpirkejo kančias ir savo gyvenimą. Dabar čia vyko ceremonija. Aš stovėjau tarp Alberto Herzogo ir Ivo Senkenbergo Hanibalo. Nei Herzogo, Aldo Bobino igaliotinio, nei Senkenbergo, Lado Adamso patikėtinio, aš suvis neįėjau į katedrą. Ką meditacijų celej gali veikti žmonės, kurie tik tam ir gyvena, kad įvairių kitiems baimės?

Talis Dvorys sėdėjo ant riešutmedžio kėdės su plėčiomis rankdėtimis ir aukštą atkalte Tylejo. Herogogas Kristupas Meklenburgietis, naujo arkivyskupo Vilhelmo koadjutorius, atsargiai žingsniais vaikščiojo puslankiu priešais Dvarį, akylai jį stebėdamas. Kalbėjo:

— Mano sielų viešpatauja ramybė. Manęs nebe-grauzia sąžinė, mano blogas gyvenimas baigėsi, prasi-dėjo ramus ir giedras. Nes aš nusilenkiau. Supratau, kad yra už mane stipresnė jėga, kurios neveikčiau. jei ir simta metu jai priešindaus. Kaip gerai, kad yra stipresnė jėga! Kaip išmintinga nusilenkti jai!

Aš neįstengiau pripažinti Kielos titulų. Jis man ne-buvo nei herogogas, nei koadjutorius. Arkivyskupas — dvasininkas, arkivyskupo ipėdinis — pasaulietis. B.d.

LIJUNDRA

PETRAS DIRGĖLA

Iš „Vilties pilnujų“ knygos

GYVENIMO INTRIGA

Nr.7
(Tęsinys)

Sinotas ir Ignacija neprisipažins, kad Grygą muše. „Plėšikas, apsirėngęs rusų armijos pulkininko uniforma, peržengė mano namų slenkstį, ėmė mane mušti. Kaip apgyniau namus ir savo neliečiamybę namie — neatsimenu“. Grygas, pakoręs mane, liktų nekaltas, po vėlnių! Kultas ar nekaltas liktų — koks man skirtumas? Kas pakartas, tas jau pakartas.

Grygas apsirėngė darbiniais drabužiais. Tokiais drabužiais apsirėngia šeimnininkas, eidamas pasenusio žuns karti. Paskui ėmė tikrinti, ar yra ryšys su pasauliu. Telefonas neveikė, personalinė ryšių spinta neveikė. Uraganas nutraukė visus ryšius, niekas greitai nepuls jų surišinėti, visi reikalaus, kad viršininkas surišytų. Grygas išsiuntė į žmones sūnų žmonos ir dukterę ieškoti. Aš supratau Grygą. Sūnaus akivaizdoj karti žmogaus jis nenorėjo. Kai kari žmogų, liudininką neturi būti. Senio, nežinančio, ar namie, ar svetor gyvena, teismas liudininku nepripažintų. Aš dar išgeriau. Aš juk turėjau pistoletą. Tuo, kad dabar troboj nebuvo liudininkų, pirmas pasinaudoti privalejau aš. Tvirtai įtikėjau: išsigelbėsiu, jeigu nušausiu Grygą. Įtikėjimas tvėrė akimirka. Prisiminiau Kulikovą. Aš vykdžiau jo užduotį. Privalejau saugoti Grygą taip akylai, kad nė plaukas nuo jo galvos nenukristų. Jeigu

Grygą kas nors nuplūtų, Kulikovas atiduotų mane šunims. Šaudamas į Grygą, aš pats save šunims suėsti išmesčiau. Stveriau butelį. Apie kokį atsišaudymą aš dabar klejoju? Aš juk girtas. Pistoletą dabar iš manęs atimtum net ir Ivanas Ševardnadze, tas paauglys. Ak ty, kapelka! Kap, kap, kap. Lit. Dva litra.

Grygas atsisėdo šalia manęs, atgniauzė mano pirštus, paėmė pistoletą. Aš pravirkau. Verkdamas kalbėjau:

— Dieve mano! Pagalvoju apie Drezdeną. Mano vadas ėmė Drezdeną po bombardavimo. Mieste nebuvo žmonių, tik lagaminai... kalnai lagaminų stotų! Simka, aš juk karininkas, aš juk Drezdenietis! Zosimas Zubrinas Drezdenietis... Drezdeno stumbras!

— Užmiršk karą, — tarė Grygas ir taip pat gurgsk-telėjo degtinės iš butelio.

— Viskas. Aš prapuoliu. Kalbėsiu tik lietuviškai. Rusų karininkų nebėra. Karininkai susimaišė su plėšikais. Nebėra karininkų — nebėra Rusijos. Be Rusijos negali būti pasaulio. Tai jau katastrofa...

— Teisybė, katastrofa, — linkėjo galva Grygas. — Tačiau tik Baltarusijos stoties. Lokali. Labai nedidelė. neverta nė vienos sąrašos. Tavo pistoletą padedu čia, prie gėlės, — Grygas pasuko galvą ir nušiuvo.

„Pasikeitė“. Šis žodis buvo parašytas ant vazonėlio didelėm raidėm. Tai galėjo būti slaptazodis. Buvau girtas ir „įsijautęs į pasaulio katastrofą“, tačiau kaip šuo nesąmoningai uodžia orą, taip aš ir aptemusiū protu savo darbą dirbu. Sėdėjau, mairuojau keiksmažodžius, tuo pat metu stengiausi atspėti, ką žodis „Pasikeitė“ galėtų reikšti Grygui. Jis palengva suko vazonėlį ir perskaitė visą užrašą: „Cardinal tryliktoji

diena pasikeitė“. Greitai blaivėjau. Grygas mano akivaizdoj ėmė keistis. Jo veido oda balo. Balo pirštai, laikę vazonėlį, kuriame buvo pasodinta gėlė su keliais nusvirusiais lapais. Mėlynės ant išbalusios odos pradėjo blukti, žaizdos — rukti. Aš visiškai išsilavaiu. Skrandį raišė alkis. Norėjau moters. Nuo išsekimo tirtėjo rankos ir kojos. Slaptazodžiu „Cardinal“ galėjo būti vadinamas Talis Dvorys. Tryliktoji dieną ji palaidojo. Slaptazodis ant vazonėlio galėjo būti žinia Grygui, kad laidotuves — neteisėbė, Dvario nesusauvė. Dvorys pasikeitė tik tiek, kad nuo šiol nebėra Dvorys.

Siaubingai norėjau valgyti. Žiūrėjau į Grygą, išsporginę akis. Jis elgėsi kaip lunatikas. Pakėlė ranką, laikė ją virš tamsiai žalių gėlės lapų, rodė ilgų pirštų žemyn — į žemę vazonėlyje. Neaiškiai tardamas žodžius, kalbėjo:

— Zosimai, Drezdeno stumbrė, žiurek, čia — kapas. Jautis... Šiame kape užkastas jautis. Jeigu mes nesurinksim jautių korpuso, mums — lavoninė (rus.).

Man akys ėmė temti. Žygiui „Baltarusijos stotį giroje“ mane ruošė mėnės. Neleido išeiti į miestą. Nedavė valgyti. Atvezdavo Gruniją ir degtinės. Aš turėjau atrodyti išbadėjęs, prasiėgęs, išsekęs, pakvaišęs iš nevilties. Tačiau, tik į Grygo baltą pirštą žiūredamas, aš supratau, kad į nevilį būvau varomas ne todėl, kad būčiau geresnis „aktorius“. Tie, kurie jau žino ar dar sužinos Dvario persimainymo paslaptį, ilgai negyvens. Žmurnia. Lavoninė. Pasiziūrėjau į tamsioje dingstantį laikrodį.

Kai atgavau sąmonę, pirmiausia išvydau kambaryje moterį. Laikrodį, išžergęs rodyklės, kabėjo ant sienos priešais mane. Užmiršęs rūpesčius, išgulejau valanda

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

KALĖDOS — DIEVAS ATĖJO IEŠKOTI ŽMOGAUS

JONAS A. KUČINSKAS-KUČINGIS

(paimta iš „Dievo Žodžio tarnyboje“ pamokslų rinkinio)

Nėra kitos šventės, kuri turėtų tiek daug išorės, tiek daug blizgesio, kaip Kalėdų šventės. Papuošalais ir elektros šviesa mirksi gatvės. Prekių juose skęsta galerijos, kuriose aidi dūslūs Kalėdų giesmių ir dainų aidai. Kalėdų senelis, apsuptas vaikūčių, klausinėja, kokių dovanų jie pageidauja. Ir mamytės, nugirdusios vaikūčių norus, skuba pirkti dovanas ir deti po Kalėdų eglute. Ir kiek tu Kalėdų metu rengiamų paradų! Kiek daug išorės. Ši visa išorė, tie visi blizgučiai visai mažai teršia su Kalėdų dvasia ir neišreiškia tikrosios Kalėdų šventės minties. Tad ir klausime save, kas yra tikroji Kalėdų esmė?

Mano brangieji, pranašų išsakyta laiko pilnatvė atėjus, Dievo Sūnus Jėzus Kristus, palikęs savo dangiškojo Tėvo sostą, perėjęs savo Motinos iščių tamsybes, tapo žmogumi, kaip vienas iš mūsų, kad jį priimusiems suteiktų galią tapti Dievo vaikais ir dangaus paveldėtojais. Kitais žodžiais sakant, Dievas atėjo ieškoti žmogaus.

Krikščionybė skiriasi nuo kitų religijų ne tik tuo ar kitu savo mokslo turiniu, dorovės reikalavimais, kulto apeigomis, bet pačia pagrindine savo linkme: krikščionybė yra priešprieša kitoms religijoms. Krikščionybėje ne mes einame į Dievą, bet Dievas eina į mus.

Apaštalas Šv. Jonas pirmajame laiške rašo, kad ne mes pamilome Dievą, bet Dievas mus pirmiau pamilo ir siuntė savo Sūnų, kuris tapo kūnu ir gyveno tarp mūsų.

Krikščionybė visų pirma yra istorinis įvykis, būtent Jėzaus Kristaus įsikūnijimas ir gimimas. Tai reiškia, kad Dievas veikia laike, kad jis įeina į žmonių istoriją ir daro sprendžiamuosius veiksmus. Krikščionybėje Dievas tampa žmogumi, apėmė savo visagalybę, išsivėlė iš savo didybės, kad taptų „kaip visi žmonės“. Kristaus tapimas žmogumi nėra pasidėjimas žmogiškos išvaizdos arba užsidedimas žmogiškosios kaukės, tai pati žmogiškoji tikrovė. Kristus tikrai gimsta žmogumi ir juo lieka amžinai. Jis ir Tėvo dešinėje yra tikras žmogus. Žmogystė čia yra pakelta ligi perkeistos būsenos. Dievas į žmogystę atėjo ir pasiėmė ją kaip „savastį“. Tai gi krikščionybėje ne žmogus yra Dievo ieškotojas, bet Dievas ieško žmogaus. Visas Kristaus viešasis gyvenimas yra pilnas žmogaus ieškojimo faktų.

Prisiminkime palyginimą apie nuklydusią avi. Kaip Dievas žmogaus beiškodamas randa jį įstrigusių erkėtyne. Jį išvadavęs neša savo glebyje lyg prapulusią avele. Dievas žmogaus ieško kaip pamastos drachmos, kaip žemės pirklys, sužinojęs ten esant turtą, tą žemę perka. Ir kas būdinga: — kiekvienos avės, kiekvienos drachmos, kiekvienos brangenybės atradimas baigiamas švente. Danguje būsią daugiau džiaugsmo dėl vieno nusidėjėlio, darančio atgailą, negu dėl daugelio teisųjų.

Tačiau nesupraskime klaidingai. Dievo troškulys krikščionybėje anaipol nedingsta. Žmogaus širdis, kaip sako Au-

gustinas, yra nerami, kol neatsiils Dievuje. Krikščionybėje — ne žmogus randa Dievą, jį jame nurimsta, bet Dievas randa žmogų ir tuo jį nuramina. Dievas yra nužengęs į mūsų būtį ir priėmęs mūsų likimą, neišskiriant nė mirties. Kai krikščionis miršta, jis nenuveina pas Dievą, bet Dievas jį pasiima, kaip savo nuosavybę, savastį.

Kitas dalykas, kuris mums šiandien rūpi: ką reiškia Kristaus gimimas mano gyvenime? Nejaugi mes minime prieš 2000 metų įvykusį gimtadienį? Jei taip, tai ši diena ne ką skirtąsi nuo kitų žymių asmenybių minėjimo.

Žyda turi tokį pasakymą, kad Dievas, negalėdamas visur būti, sutvėrė motiną. Tai tikra tiesa, išsakant motinos meilę ir pasiaukojimą savo kūdikiui, tai dieviškos meilės trupinėliai, idiegti į motinos širdį. Šį pasakymą norėčiau taip praplėsti: Dievas, negalėdamas visur būti, sutvėrė krikščionį. Mano bute kabo dailininkės Elenos Kepalaitės paveikslas. Jame vaizduojamas Kristus be rankų ir be kojų. Kristaus žodžiai apštalams „Eikite į visą pasaulį ir padarykite mano mokinius visų tautų žmones“ yra taikomi ir mums. Kristus savo karalystės plėtrai vartoja mūsų rankas ir mūsų kojas.

Mes turime aktyviai pradėti jame dalyvauti, jį išgyventi, jį sudabartinėti, jį pasitikti š.m. gruodžio 25 d.

Kristus gimsta kasdien. Jis pasirodo mūsų laikais. Kristus save įvardijo alkanu, ištroškusiu, nuogu, pakeleiviu ir kalinio asmenyje. „Aš buvau alkanas, jūs mane pavaldyginote, aš buvau ištroškęs, jūs mane pagirdėte, aš buvau nuogas, jūs mane apdrėdėte“...

Tai gi Kristus vaikščioja tarp mūsų įvairiomis žmogiškomis formomis. Jį sutinkame įvairių tautybių ir narių, luomo ir amžiaus žmonėse. Jį sutinkame kaip vargingą vaikutį, našlaitį, kaip pasimetusių jaunuolių, subrendusių žmogų, pagalbos reikalingą senelį. Visuose šiuose įvairiuose yra pats Kristus.

„Kiek kartų jūs gero padarote vienam iš šių mano mažiausių brolių, man padarote“, — sako Kristus.

Vienas pajūrio gyventojas mėgo vaikščioti jūros pakraščiu. Tyras oras, bangų ošimas ir jūros platybės jį gaivino ir stiprino. Vaikščiodamas jis pastebėjo, kad kartais šalia jo atsiranda kito žmogaus pėdos, bet žmogaus nematytų. Ši keistenybė jį stebino ir gąsdino. Ilgai galvojęs, jis nusprendė apie tą keistą įvykį pasakyti benediktinų vienuolyno abatui. Šis, kiek pagalvojęs, paaiškino: „Kai tu esi laimingas, Dievas eina šalia tavęs, o kai tave vargiai ir bėdos spaudžia, Jis neša tave savo rankose“. Tai šventa tiesa! Jis nešė ir mus per karo audras, saugojo nuo bombų ir granatų sprogdimo, maitino lageriuose ir per jūrų platybės atnešė į amžinos vasaros šalį.

Brangūs broliai! Jūs netrukus išeisite iš šios šventovės ir savo namučius vaišintys ir džiaugtis. Aš jus palydžiu lie-tuvišku atsisveikinimu: „Su Dievu! Eikite su Dievu. Džiugių ir Dievo gerumo pilnų Kalėdų švenčių!“ Amen.

APIE SIBIRO MALDAKNYGĖS AUTORE

Lapkričio 28-ąją Kaune, Arkivyskupijos saleje, vyko konferencija, skirta Adelės Dirsytės veiklai, pateikus prašymą pradėti kanonizacijos bylą.

Konferenciją surengė Lietuvos katalikų mokslo akademija, VDU Teologijos fakultetas, Ateitininkų federacija, Politi-nių kalinių bendrija „Kolyma“.

Susikaupimu ir malda pra-sidėjo šv. Mišios Kauno Arki-katedroje Bazilikoje, kurias aukėjo arkivyskupas metropo-litas Sigitas Tamkevičius. Pa-minėti mūsų tautos didvyrę susirinko tikintieji, kunigai, artimieji ir jų pažinę žmonės. Į susirinkusius prabilo arkivys-kupas S. Tamkevičius. Arti-mas A. Dirsytės gimintais Stasys Ivanauskas papasakojo apie jos jaunystę, bendravimą.

Apie ateitininkę A. Dirsytę pasakojo VDU magistrantas Aurimas Šukys. Kun. prof. Kęstutis A. Trimakas skaitė pranešimą A. Dirsytės dvasin-gumas Sibiro lietuvių „Mal-daknygėje“. Kun. dr. Artūras Jagelavičius nušvietė A. Dir-sytės bylos eigą Kankinių ir šventųjų skelbimo procese. Dr. Mindaugas Bloznelis kalbėjo apie A. Dirsytės moralinės reabilitacijos sistemą. Atsimi-nimus pasakojo A. Dirsytės bendražygės ir globotinės Ko-lymoje, buvusios auklėtinės.

Adelė Dirsyte gimė 1909 m. balandžio 15 d. Kėdainių apskrityje, Šėtos parapijos Promislavo višnydyje, ūki-ninkų šeimoje. Mokėsi Šėtos progimnazijoje, Kėdainių gimnazijoje, Lietuvos universiteto Teologijos-filosofijos fakultete. Dar jaunystėje išsyrėjo A. Dirsytės pedagoginius talentus. Savo artimuosius ji mokė ne tik žaidimų, vaidybų, bet ir elgesio. Nepaklusniusius pa-bardavo, nubausdavo. Skaity-davo pasikaitas, dalyvavo ateitininkų veikloje. Pati būdama jauna, jau globojo jaunimą, buvo didelis autoritetas. Ja tik-ėjo ir pasitikėjo, jos žodžių atidžiai klausė, mylėjo ir ger-bė. Ji rūpinosi tais, kuriems jos pagalbos reikėjo. Jos miši-

Adelė Dirsyte

ja ejo iš jautrios prigimties, gi-laus tikėjimo ir pasišventimo viską atnaujinti Kristuje. 1932 metais dirbo Lietuvių katalikų moterų draugijoje, rūpinosi našlaitių ir vargšų šalpa. Rašė straipsnius ir re-liginę poeziją, kurią spausdino „Moteriš“ ir kiti leidiniai. Dirbdama mokytoja mergaičių gimnazijoje Vilniuje, suau-gusių mokymo įstaigoje, amatų mokykloje, aktyviai dalyvavo visuomeninėje veikloje: dirbo su ateitininkais, drauge su kun. A. Lipniūnu organizavo šalpa ir jos dalijimą nepasituri-tiems. Marija Kibirkšienė, buvusi A. Dirsytės auklėtinė, Vilniaus Salomėjos Nėries mergaičių vidurinėje mokyk-loje, prisimena, kad auklėtoja sunkiomis ekonominėmis są-lygomis savo auklėtinėms pa-dovanavo po erskėtrožę (tuometu buvo įprasta dovanoti rožę) ir labai vaizdingai susie-jo žmogaus likimą su erskėtro-že. Vėliau mokytoja ir mo-kinė susitiko Lukiškių kalėjime ir garsioje 501-oje staty-boje. 1946m. kovo 6 d. A. Dir-sytė buvo areštuota, o lapkri-čio 11 dieną nušauta 10 metų kalėti lageryje už dalyvavimą „kontrevoliucinėje“ ateitinin-kų veikloje. Pasak A. Šukio, šiuolaikiniam Lietuvos jauni-mui trūksta jaunatviško entu-ziazmo, iniciatyvos, kurie at-sispindi A. Dirsytės kasdieni-niame gyvenime, mokyjime derinti maldą ir darbą. A. Dir-

sytės vaikystė ir jaunystė — tai paruošiamasis darbas, kur ji dirbo nublokšta toli nuo tėvynės. 1950-ųjų rudenį, kaip ir daugelis politinių kalinių, Magadane A. Dirsyte pateko į specialų lagarį „Berlag“, ku-riame ir buvo parašyta pirmą maldaknygę, pasaulyje išgar-sėjusi kaip „Sibiro tremtinių maldaknygė“. Adelė pasirinko kancijos kelią. Tačiau visada ramindavo savo globojamas mergaites, ragindavo melstis už skriaudėjus — „juk jie nežino, ką daro“.

Jos ranka rašyta maldaknygė „Marija, gelbėki mus“ tapo didžiausią atgarsį pasaulyje sukelusia lietuviška kny-ga, kurioje Meilė ir Auka tam-pa nenugalima jėga. Maldaknygės pasisekimo priežastis glūdi tame, kad ji liudija dvasios pergalę prieš fizinį smurtą ir tikėjimo pergalę prieš ne-tikėjimą. O to kaip tik labiau-siai reikia postmoderniųjų lai-kų krikščionims, praradu-siems gyvo tikėjimo pajauti-mą. Šią tiesą vis mini maldaknygės vertimus lydinčiai di-džių dvasininkų įvadai.

Buenos Airių (Argentina) ar-kivyskupas kardinolas Anto-nio Caggiano iškelia tremtinių maldaknygės „didžią dīna-mišką galią“. Ši knygelė paro-do, kad žmogaus dvasia, Dievo Dvasios gaivinama, yra brutali-jos jėgos nebepergalima.

Britanijos Vestminsterio ar-kivyskupas kardinolas John C. Heenan 1964 metais rašė: „Šios maldos yra įrodymas, kad siela gali pakilti daug aukščiau virš materialinės de-gradacijos, ant tikėjimo ir meilės sparnų. Ši knygelė pa-rodo nenugalimą tikėjimo, vil-ties ir meilės vaisių galią“.

Kelno (Vokietija) arkivysku-pas kardinolas Frings 1960 metais Dangun žengimo šven-tės proga rašė: „Tuos, kurie buvo grubios jėgos įkalinti, Kristus padarė savo meilės kaliniais ir įvedė juos į dangų didvyriškai dorybei ir amžinai nuopelnui, o mums — šiandien — jaudinančiam pa-vyzdžiui ir dangiškam pasi-tikėjimui“.

XXI Amžius, 1999 m., Nr. 93

REIKIA SKELBTI KRIKŠČIONIŠKAS VERTYBES

„Lietuvos aid“ koresp. J. Keleras kalbasi su Vilniaus kunigų seminarijos rektoriumi dr. Hans Fischer.

Jūs Lietuvoje esate dve-jus metus. Kokie yra da-bartiniai lietuvių semina-ristai, būsimieji kunigai, kuo jie skiriasi nuo vokie-čių, kokius jų problemas?

Vokietijoje naujų seminarijų nereikia, nes pašaukimų skaičius kasmet mažėja, o Lietu-voje, pradėjęs dirbi seminari-juje, pastebėjau, kad pašau-kimų skaičius yra pastovus: visada per dvidešimt. Ir tikrai, labai gerai, kad galima rinktis iš kandidatų. Dabar Vilniaus kunigų seminarijoje mokosi 64 klierikai. Manysčiau, kad kan-didatų Lietuvoje yra įvairnesni negu Vokietijoje. Dauguma vo-kietiški kandidatų yra gana konservatyvios orientacijos, o Lietuvoje margsnė: kokia Bažnyčia, tokie ir kunigystės kandidatai. Vilniaus seminari-joje gerai tai, jog vadovybė yra skirtingos dvasinės orientaci-jos. Pavyzdžiui, mano kongre-gacijoje, nors ir neignoruoja-mas Dievo Motinos garbinima-s, labai garbinama Šventojo Dvasia. Tėvai jomai, kurie yra dvasios tėvai ir dėsto filo-sofiją, labiausiai mieldžiai Dievo Motinai. Labai gerai, kad klierikai turi galimybę su-prasti, jog tikėjimas yra mar-gas, žmogus turi išsirinkti tą kelią, kurį Dievas jam pasiūlė.

Kiek atkrinta seminaris-tų, suabejojusių savo pa-shaukimu?

Ar jaučiate Lietuvos valdžios paramą?

Buvo keista. Kai atvažiuau į Lietuvą, pastebėjau, jog Ku-nigų seminarija neturėjo nei juridinio asmens, nei aukšto-sios mokyklos statuso. Juri-dinį statusą greitai gavome, bet aukštosios mokyklos sta-tusą — truko pusantrų metų.

Pakalbėkime apie tikėji-mo krizę, kaip ji veikia Lie-tuvos ir Vokietijos gyven-tojus?

Manysčiau, kad tai — visuomenės krizė. Buvusiose komu-

nistinėse šalyse yra viena pa-grindinė problema — mes puikiai išmokome gintis nuo komunizmo, nuo priešų, pasa-kyti „ne“, kovoti su blogiu. Bet mes neišmokome branginti tikėjimo vertybių. Komunis-tiniais laikais buvo labai pa-prasta: Bažnyčia buvo vienin-telė alternatyva, o dabar Baž-nyčia dar yra per daug užimta savimi — struktūrų atkūrimu, finansine būkle ir pamiršta, jog pirmas jos uždavinys yra misija. Ir kiek daug yra žmo-nių, kurie kovodami su komu-nizmu prarado savo gyvenimo tikslą, dvasinę orientaciją, žmonių, kurie ieško, o Baž-nyčia tyli arba per mažai sa-ko. Bažnyčia turėtų aktyviau skelbti krikščioniškas verty-bes, manyčiau, net ir politinė-sferoje. Būtų labai puiku, jei katalikiškos orientacijos žmonės prisimintų, kas yra Bažnyčios socialinė doktrina, ir kad būtų krikščioniška poli-tika, kuri tikrai turėtų pasi-stengti įgyvendinti Bažnyčios socialinį mokymą, o ne tikrai kovoti dėl rinkėjų.

Vokietiją išsivaizduojame kaip protestantišką šalį. Ką manote apie jos katalikus? Kokios problemos ir kas pasikeitė?

Niekas nepasikeitė, kadangi Rytų Vokietija yra ateistinė šalis. Gal kokie 5 proc. gyven-tojų yra katalikai, 25 proc. — evangelikai liuteronai, o visa kita — nežinoma. Manysčiau, gal tikrai Vengrijoje ateizmas yra toks, kaip ir Rytų Vokieti-joje.

XXI amžius, 1999 m., Nr. 89

SKELBIMAI

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Cikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVIEKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukso S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

TAISOME SKALBIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS.
H. DECKYS
TEL. 773-585-6624

Nuo sausio 8 d. kiekvieną šeštadienį 9 val. vak. Jaunimo centro mažojoje saleje — pramoginiai vakarai „Kviečiame pasilinksinti“.
Gros ir dainuos Virgis Švabas, veiks baras.

LITHUANIA 31 c/min
Super Low International Rates
Plus 4 c per minute anytime for interstate calls. No monthly fees.
Just Dial: 10-15-335
+1+the number.
Att the prompt, enter this code on your first call only 211-268.

Home Health Care Int. Agency
ieško 3 moterų ir 2 vyrų prižiūrėti vyr. amž. žmones. Reikalinga anglų k. kantrybė, atjautimas, vairuotojo leidimas ir patirtis.
Skambinti Phil.
tel. 414-763-2615.

Help Wanted
Full time/part time banquet facility is seeking housekeeper. Experience preferred. Includes weekends. Ability to speak English. Apply in person to: Judd's Red Derby, 127 St. & Kedzie Ave., Blue Island, IL 60406.

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
off. (773) 584-9959
home (708) 425-7160
pager (708) 886-9191

RIMAS L. STANKUS
• Greitas ir sąžiningas patarimas
• Nuosavybių įkainavimas
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Išnuomojamas 4 kamb. 2 miegamųjų ir virtuvės butas.
Prie gero susisiekimo.
Tel. 773-471-4263.

Lietuvių masazistė su stažu,
turinti leidimą dirbti ir pacientų draudimą, masażuoja pacientus jų namuose. Masažo kaina už pusę valandos \$30. Skambinti tel. 773-447-7885.

Reikalinga pagyvenusi moteris,
mylinči vaikų, prižiūrėti 3 metų berniuką, 7 metų mergaitę ir gyventi kartu. \$100 į savaitę. Laisva diena sekmadienį.
Tel. 773-447-7885.

Med. sesuo, vidutinio amžiaus, ieško darbo: gali prižiūrėti vaikus arba ligonius ir gyventi kartu.
Tel. 708-425-8967.

Vyras ir žmona ieško darbo.
Vyras turi automobilį, gali dirbti bet kokį darbą, o žmona gali prižiūrėti vaikus bei atlikti namų ruošą. Skambinti Romanui, tel. 773-471-0385.

Vidutinio amžiaus vyras ieško bet kokio darbo. Gali prižiūrėti seną žmogų.
Gali gyventi kartu.
Tel. 708-952-0053.

BRANGI DOVANA

Mano rankose rinktinė „Nemirštancios gados“ (Cikaga - Vilnius, 1998), kurią padovanojo pats autorius. Jis — ypač cikagiečių gerai žinomas poetas Apolinaras Petras Bagdonas. Tai šis tautietis rugpjūčio 15-ąją kone atbėgo į „Seklycią“, nespejęs net nukreisti dulkų nuo drabužių po parvykimo iš kelionės. Mat, rado paliktą raštelį apie įvyk-siantį po valandos kybartiečių susitikimą. Esu laimingas, kad plunksnos bičiulis mane taip pagerbė, norėdamas pasi-matyti ir gal nujausdamas, jog paskaitysiu savo posmų.

Labai apgailestauju, kad lai-kas ir kulkamas šiam Žemaitijos sūniui sutrukdė taip pat pasisakyti saleje, kurio viso-kiom ryšių priemonė ke-lintakart buvo kvietęs mano bendraklasis darbuotojis Ed-nardas Šulaitis ne tik kybartie-tius, bet ir prijauciančius. O sėkmė ir vaisingus vakaro stalus tarytum pagal pasaką „Avinėli, pasipurtyk“ užtikri-no organizatorė irgi kybartietė Elena Rovinskaitė-Rotėnienė.

Atsiverčiu rinktinę, alsuo-jančią poeto meile Lietuvai, žmonėms, gamtai, gėriui. Ap-vaizdai. Kiek daug vilties ir tik retokai nusivylimo apra-šant pergyvenimus, kai pri-verstinai teko palikti Tėvyne. Pastarusius patvirtina kny-gos pabaigoje poeto biografija, kai „laikas labai greitai sku-ba ir nešasi mūsų dienas...“.

Leidinio vertę didina galė-patalpinti kruopšti apžvalga „Apolinaro Bagdono lyrika“. Čia atskleistas geriausias ku-rėjo sąvaybės ir pagrindinė jo tematika: Dievas, Tėvyne, meilė.

Ir iš tiesų A. P. Bagdono kū-ryba alsuoja žmogiškais išgy-venimais, tikroviškais vaiz-dais, viltingais numatymais,

daugiausia džiugiomis nuotai-komis. Vykusiai parinkti pen-kių skyrių pavadinimai. Tarsi poeto motto randame: Mūsų širdys nuklyso / Į brangiausią gimtinę („Viltys laimė žada“, 20 psl.).

Rinktinėje gausu folklorinių motyvų, vaizdų iš kelionių, pa-triotizmo minint aukštis. Aukštinas Lietuvos vardas, raginama ją mylėti, ginti. Įtikinamai skamba: „Lietuva, kovoj užgimus! / Stovi ant pa-vojų tako („Su viltim“, 47 psl.).

Sodria užventiškių žemaitių tarme pateiktas paskutinis skyrius, apimantis 31 eilėraš-tį. Jie itin mieli, šilti, nes at-spindi ir kraują jaugusias gim-tasias Žemaitijos vietas: Kur Vintuos lunkas platus, žales / Kur mienū tek nakties išba-lis... („Būk milema“, 126 p.).

Dekodamas autoriui už brangią dovaną, norėčiau iš-reikšti dėkumą linkėjimus sa-vo ketureiliui:

Augink, o Dieve, jam sparnus

Vis Lietuvą lankyti,

Kur užventis toks prakilnus

Žemaitių žeme šviti.

Jeronimas Šalčiūnas

• Pasvalys. Lapkričio 4 d.

Pasvalio dekanate vyko tiki-bos mokytojų konferencija. Mokytojai svarstė, kaip geriau pasirengti sutikti Krikščionybės jubiliejų. Kun. E. Troickis kalbėjo apie krikščionybės reikšmę Lietuvoje ir kitose Baltijos šalyse sunkiu ateizmo laikotarpiu. Kun. mons. J. Balčiūnas pasidalijo mintimis apie tyliąją katechezę būnant tremtyje Sibire. Tiki-bos inspektorė Z. Kirkilaitė ragino tiki-bos mokytojus labiau ben-dradarbiauti su kitų disciplinų specialistais. Katechetų vadovė gyd. V. Mačėnaitė kalbėjo apie naujai išleistus tiki-bos vadovėlius.

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

APIE ŽALINGAS MONS. TULABOS DISKUSIJAS

Mūsų žinioms su mons. Lado Tulaba iš Romos dėl jo pasitarimų apie mano rašinį apie „Williams International“ — Lietuvos sutartį („Draugas“, 1999.12.10), nes nesuvokių, kaip su profesionalu katalikų dvasininku būtų galima rasti bendrą vardiklį aptarinėjant tarptautinio verslo, technologijos, politikos ir kitų panašių, nieko bendra su teologijos mokslais neturinčių, sričių bei jų tarpusavių ryšių klausimus. Tačiau stipriai klišė viena būdinga jo ir panašių į mons. Tulabą autorių nuolat pabrėžiama „išmintis“ šiek tiek skirtingas nuomones Lietuvos dešiniųjų politikos atžvigių reiškiančius žmones kaltinti tarnavimu Maskvai, net ir raudonu tepuku, lyg krapiu, paslakstant. Ir dar, pastebėti, kad nuo pat nepriklausomybės atgavimo pradžios savo rašiniuose Lietuvai siūliau sukurti tik į Vakarus, patardamas jai gaminti kaip galima geresnę prekę ir rinkos ieškoti tik Vakaruose. Apie sutartį su „Williams“ rašydamas, ne vienu žodeliu nesilūpau Lietuvai dėtis su Maskva, su LUKoil, ar dėl „Mažeikių naftos“ privatizavimo su jais derėtis.

Mūsų Lado Tulabos laiško pradžioje teigė, kad savo nuomonę reiškiau, lyg „būčiau tikras net ir tais klausimais, kurie tik suinteresuotiems turėtų būti žinomi“, lyg sakytų, kad aš kalbu apie tai, apie ką nieko nežinau. Vėliau šį teiginį autorius dar sustvirtina, panašiai rašančius pavadinamas neįvairiais žurnalistais ir politikieriais. Taigi mano rašinių aptarėjas žino, kad ne aš vienas taip rašau.

Taip — ne aš vienas. Tokių „naivių“ žurnalistų bei politikierių yra daug. Kas jie? Manau, kad mons. Lado Tulabai vertėtų bent su keliais susipažinti. Paskiausiu laiku bent keturių tokių autorių rašinius skaičiau JAV lietuvių spaudoje, ir visų mintys tiesiog nuostabiškai tiksliai sutinka su mano mintimis. Jų rašiniai buvo išspausdinti vėliau negu manieji „Drauge“, todėl vargu, ar kas nors galėtų įtarti mane jų mintis pasisavinus. Tų rašinių

nuospaudas siūniu mons. Lado Tulabai, tikėdamas, jog iš jų mano oponentas suvoks, kad nafta visgi yra sudėtingas ir tirštesnis skystis negu bažnytinis vynas. Štai tie autoriai.

Dr. Valdas Samonis, ekonomistas, Toronto universiteto profesorius. Jo rašinys „Sakmė apie Williams“ nuodėmės ir ožio ragą“ išspausdintas „Dirvoje“ nr. 41 spalio 26 d., pirmame puslapyje.

Dr. Leonas Milčius, berods taip pat ekonomistas, universiteto docentas, gyvenantis Lietuvoje. Jo rašinys „Keista ir labai pavojinga“ išspausdintas toje pačioje „Dirvos“ laidoje, pradžioje pirmame puslapyje.

Dr. Zenonas Rekašius, inžinierius, buvęs Northwestern universiteto Čikagoje profesorius. Jo rašinys „Lietuva Williams International“ kišenėje“ išspausdintas „Akiračiuose“, 1999 m. lapkritis, nr. 10, pirmame puslapyje.

Rimvydas Valatka, žurnalistas, „Lietuvos ryto“ redakcijos narys. Jo rašinys „Dešimt dienų, galutinai išderinusių Lietuvą“ išspausdintas toje pačioje „Akiračiuose“ laidoje, 16 puslapyje.

Gal mons. Lado Tulabai taip pat įdomu, kad ir aš turiu magistro laipnį iš civilinės inžinerijos, suteiktą Illinois technologijos instituto, ir savo profesijoje JAV dirbdamas, daug kartų susidūriau su naftos technologija, jos verslo, derybomis, įvairiomis sutartimis. O maždaug nuo 1949 metų rudens įsijungusiam į lietuvių Bendruomenės veiklą, ypač į Lietuvos laisvinimo darbą, teko susipažinti ir su politika. Per paskiausius 11 metų uoliai seku Lietuvos gyvenimą, prie kurio labai arti prieiti padėjo ir penkeri metai pirmininkavimo Pasaulio lietuvių Bendruomenei.

Tai tokie mes esame. Tie, pagal mons. Ladą Tulabą, Maskvai patarnaujantys naivūs žurnalistai ir politikieriai. Bet kazin ar negeriau būtų, jeigu užuot mus, naivuolių, niokojęs, išmintingasis, Dievui patarnaujantis, mons. Ladas Tulaba, maldomis prašytų Jį palaiminti „Williams“, kad bendrovė uždirbtų kiek nors pelno, kurio nuodėmės palengvintų gerokai jos ap sunkintą

Lietuvos biudžeto naštą, ir kad „Williams“ nesusidėtų su maskviniu LUKoil ir jo, jau kaip savo dalininko, neatvestų į Lietuvą. O toks pavojus yra — gal ir tarp tų neatskleistų, Tulabos stropiai ginamų, paslapčių, nes, kaip viename savo rašinyje minėjau, pats „Williams“ prezidentas Baumgardner pasakė, kad Mažeikiai yra jo pirmas žingsnis į naftos verslą Rusijoje.

Bronius Nainys
Lemont, IL

FAKTAI DĖL MAŽEIKIŲ NAFTOS

Perskaiciusi mons. Lado Tulabos laišką „Draugo“ gruodžio 10 d. numeryje, kuriame išbaramas Bronius Nainys už „žalingas diskusijas“, dėl „Mažeikių naftos“ pardavimo, nenoriu daryti pastabų, kas ką klaidina, tačiau „Interneto“ akcijų žiniose, o ne Lietuvos laikraščiuose, spalio 29 d. yra aiškiai parašyta, kad „Williams International“, viena šaka „Williams“ bendrovės, susitarė su Lietuvos vyriausybe dėl „Mažeikių naftos“ pardavimo. Cituoju: „Sutartis duoda teisę Williams įsigyti 33 procentus Mažeikių naftos“ už 150 mln. dol. Williams turės rafinerijos, vamzdyno ir žaliavų terminalo vykdomąją kontrolę. Sutartis leidžia Williams kompanijai būti kontroliuojančiu partneriu (controlling interest) penkių metų laikotarpiu. Kiek teko skaityti, buvo kalbama apie „Williams“ bendrovės 66 procentų kontrolę, arba 51 proc. Abi situacijos būtų Lietuvai nepalankios.

Aš manau, kad Lietuvos žmonės tikrai reikia rūpintis ne dėl fakto, kad į Lietuvą ateina amerikiečių „Williams“ įmonė, bet dėl pačios sutarties. Ji iš tikrųjų niekur nebūtų uoliai seku Lietuvos gyvenimą, prie kurio labai arti prieiti padėjo ir penkeri metai pirmininkavimo Pasaulio lietuvių Bendruomenei.

Tai tokie mes esame. Tie, pagal mons. Ladą Tulabą, Maskvai patarnaujantys naivūs žurnalistai ir politikieriai. Bet kazin ar negeriau būtų, jeigu užuot mus, naivuolių, niokojęs, išmintingasis, Dievui patarnaujantis, mons. Ladas Tulaba, maldomis prašytų Jį palaiminti „Williams“, kad bendrovė uždirbtų kiek nors pelno, kurio nuodėmės palengvintų gerokai jos ap sunkintą

Gera, kad dėl sutarties reagavo prezidentas, tik kodėl tai padarė, prieš pat sutartį pasirašant? Reikia galvoti, kad dar ne viskas prarasta ir Lietuvai vadovaujantis mažiau politikuos, o pasitelkiant ekspertus ir susitarus vieni su kitais, teigiamai išspręsmi problemų klausimus.

Priešingu atveju bus prarastas Lietuvos valstybės savarankiškumas.

Liūda Rugienienė
Detroit, MI

O GAL TIK NUSIPLAUTI RANKAS?

Susijaudinau perskaiciusi išties Vilniaus universiteto rektoriaus R. Pavilionio straipsnį ir dabar D. Bindokienės vedamąjį (gruodžio 15 d.). Tačiau pastebėjusi, kad straipsnis spausdintas „Respublikoje“ spalio 20 d., supratau, kad jis rašytas „Williams“ derybų įkarštyje. Tuo metu buvau Lietuvoje.

Užgaunantis R. Pavilionio vienu mostu visiems vakarietiškams, o ypač amerikiečiams, šveičiams Lietuvoje liksusių bei tremtinių, viskas vyko ne komerciniu, bet artimo meilės dėsnio iš fabrikuose sunkiai uždirbtų savų pinigų. Taip ir dabar remiami Lietuvos vaikai, seneliai, partizanai, bibliotekos. Atsisakant sau, kad išlietume ranką Lietuvai.

Galėtumėm verkėti, laužyti rankas ir gailėtis, galėtumėm pykti, kad vieni kitų visai nesuprantame, bet tai būtų neteisi. Šiandien nemažiau mylime savo vaikus, kurie savo kūdikio nekaltą šypseną pasisavino mūsų širdis, o pauglystėje tas pačias širdis sugebėjo iki kraujo draskyti, kol subrendę vėl atsigręžė į šeimos vertybes, tėvus.

Tačiau pavilioniški žodžiai veikia plačiai, kai kraštas pirmąją savižudybių skaičiumi, kai beviltiškumas plinta, kai benamių skaičius didėja, kai tėvai žudo vaikus, kai naujagimius užkasa miške. O iš Vakarų neišrankiai semiamasi. Kai studentės giriasi, kad ir paskutinį litą atiduotų iš Amerikos atvykusiems striptiz „Chippendales“ šokėjams, kai spektaklis „Shopping and Fucking“ dideliu plakatu vitrinėje reklamuojamas netoli arkikatedros, o paskiau recenzijose plačiai aprašoma spektaklio gili prasmė ir pailiustruojama nuotraukomis scenos, kurioje porėlės įvairiose pozose. Kokia įtaka jaunimui, kai pornografija randama pagrindinėje spaudoje, o ne tik tam skirtuose žurnaluose? Kokia įtaka, kai su pagyrimu rašoma apie meilės istorijas, skyrybas, išteikėjimą už užsienio, palikus vaikus? Semiamasi ne gėrio, o smurto, pornografijos, laisvamaniškumo gyvenimo kosmopolitiškumo vardan.

Neverta išmesti visą pintinę gražių obuolių dėl vieno supuvusio. Pavilionių įžaidžiančios, užgaunantios mintys iki kaulų gali atšaldyti bet kokius jausmus. Bet ne jausmų vedami, o įsitikinimu, kad esame vienos tautos vaikai, drauge iš liūno ieškome išeities.

Indrė Tifimėlienė
Buffalo Grove, IL

Daugumas ir nuosavybės atsiimti norėjo, kad jas perleistų Lietuvos gyvenantiems giminiams bei labdaros organizacijoms, arba atremontavus pagerintų gyvenimą jomis besinaudojantiems, o gautas kompensacijas, vienu ar kitu būdu vis vien paliktų Lietuvoje.

Nuosavybės atgauti paskatino, paaiškėjus, kad didžiausias nuosavybės atgavė vietiniai šulai nepasizymėjo geravališkumu savo brolių atžvigių. Kokia širdgėla sustingus, jog vienas po kito direktoriaus ar Seimo narys, ar kolūko vadas pralobė, skurdinant kraštą. Net ir ilgose derybose su „Wil-

iams“, kurių metu užsieniečių firmos atstovų išlaikymas Lietuvai kainavo milžiniškus pinigus, tikriausiai buvo ir vietinių lietuvių, kuriems užsietosios derybos buvo naudingos.

Užsienyje esame ipratę lietuvių bei veikti labdaros principu — lietuviškos mokyklos, parapijos, kapinės, knygų leidimas, šelpimas Lietuvoje likusių bei tremtinių, viskas vyko ne komerciniu, bet artimo meilės dėsnio iš fabrikuose sunkiai uždirbtų savų pinigų. Taip ir dabar remiami Lietuvos vaikai, seneliai, partizanai, bibliotekos. Atsisakant sau, kad išlietume ranką Lietuvai.

Galėtumėm verkėti, laužyti rankas ir gailėtis, galėtumėm pykti, kad vieni kitų visai nesuprantame, bet tai būtų neteisi. Šiandien nemažiau mylime savo vaikus, kurie savo kūdikio nekaltą šypseną pasisavino mūsų širdis, o pauglystėje tas pačias širdis sugebėjo iki kraujo draskyti, kol subrendę vėl atsigręžė į šeimos vertybes, tėvus.

Tačiau pavilioniški žodžiai veikia plačiai, kai kraštas pirmąją savižudybių skaičiumi, kai beviltiškumas plinta, kai benamių skaičius didėja, kai tėvai žudo vaikus, kai naujagimius užkasa miške. O iš Vakarų neišrankiai semiamasi. Kai studentės giriasi, kad ir paskutinį litą atiduotų iš Amerikos atvykusiems striptiz „Chippendales“ šokėjams, kai spektaklis „Shopping and Fucking“ dideliu plakatu vitrinėje reklamuojamas netoli arkikatedros, o paskiau recenzijose plačiai aprašoma spektaklio gili prasmė ir pailiustruojama nuotraukomis scenos, kurioje porėlės įvairiose pozose. Kokia įtaka jaunimui, kai pornografija randama pagrindinėje spaudoje, o ne tik tam skirtuose žurnaluose? Kokia įtaka, kai su pagyrimu rašoma apie meilės istorijas, skyrybas, išteikėjimą už užsienio, palikus vaikus? Semiamasi ne gėrio, o smurto, pornografijos, laisvamaniškumo gyvenimo kosmopolitiškumo vardan.

Neverta išmesti visą pintinę gražių obuolių dėl vieno supuvusio. Pavilionių įžaidžiančios, užgaunantios mintys iki kaulų gali atšaldyti bet kokius jausmus. Bet ne jausmų vedami, o įsitikinimu, kad esame vienos tautos vaikai, drauge iš liūno ieškome išeities.

DRAUGAS, 1999 m. gruodžio 21 d., antradienis

5

Pranešame, kad š. m. gruodžio 12 d., sulaukęs 87 metų, mirė buvęs Lietuvos kariuomenės gusarų pulko puskarininkas ir žemaitijos partizanas

A. + A. JUOZAS ŠIMKUS

Velionis gimė 1912 m. spalio 20 d. Viekšniuose. Gyveno Royal Oak, Michigan. JAV išgyveno 50 metų.

Priklausė Dariaus ir Girėno klubui. Dideliame nuliūdime liko žmona Sophia Šimkienė.

Gruodžio mėn. 16 d. buvo pašarvotas Bauzos laidotuvių namuose, kur buvo sukalbėtas rožinis ir įvyko viešas atsisveikinimas. Gruodžio 17 d. po gedulingų šv. Mišių Šv. Antano bažnyčioje, Velionis Juozas buvo palaidotas Holy Sepulchre kapinėse Southfield, Michigan.

Laidotuvių direkt. Yolanda M. Zaprackienė.

Tel. 313-554-1275.

Pranešame, kad š. m. gruodžio 15 d., sulaukęs 87 metų, po ilgios ligos mirė Lietuvos miškininkas

A. + A. VACLOVAS LEPARSKAS.

Dideliame nuliūdime pasiliko broliai: Liūdas ir Vytautas su šeimomis, gyvenantys Kanadoje; a.a. Alfonso šeima, gyvenanti Michigan ir a.a. Prano šeima Lietuvoje. Velionis JAV išgyveno 50 metų.

Gruodžio 19 d. Velionis buvo pašarvotas Bauzos laidotuvių namuose. Gruodžio 20 d. jis buvo palydėtas į šv. Antano bažnyčią, kur įvyko gedulingos šv. Mišių už jo vėlę. Pagal Velionio pageidavimą, jo pelenai bus palaidoti Lietuvoje.

Laidotuvių direkt. Yolanda M. Zaprackienė.

Tel. 313-554-1275.

Žurnalistas, buvęs ilgametis „Dirvos“ redaktorius

A. + A. VYTAUTAS GEDGAUDAS

gimęs 1912 m. balandžio 5 d., staiga ir netikėtai mirė 1999 m. lapkričio 29 d. Cleveland, OH, čia gyvenęs nuo 1958 metų. Iš Kauno studijoms išvykęs į Paryžių 1939 m., savąją odiseją pagaliau baigė grįždamas Tėvynėn, kada 2000 metais vasario 11 d. jo palaikai bus palaidoti Vilniuje.

Vytautas buvo mylimas sūnus a. a. Kazimiero ir a.a. Teodoros Bartkevičiūtės, brolis a.a. Bronislavos Smolkina ir a.a. Valerijos Taškūnienės. Giliame liūdesyje liko mylinti žmona Stefa Juodvalkytė, sūnais Vincas ir Aldona su šeima, sūnais Liudas ir Jean su šeima, jo artimieji, draugai ir bičiuliai. Lietuvoje jo liūdi a. a. sesers Valerijos anūkės Marija ir Martynas Purvinai, Onutė ir Julius Milevičiai, sūnais Eleonoros Daukšienės šeima, artimieji, kolegos ir bendraminčiai.

Tylus ir ištvermingas savo užmojuose ir darbuose, Velionis turėjo aiškias gaires ir tikslą gyvenime: saugoti pagarbą žmogui ir laisvą tėvynę Lietuvą. Pasirinkęs žurnalistikos kelią, liko ištikimas jame — tiesus, neparsiduodęs. Tai liudija likę apdovanojimai, žymenys, pripažinimai. Jis buvo idealistas, žmogus ne sau.

Vytautas buvo Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos, Lietuvos žurnalistų sąjungos, Lietuvos Skautų sąjungos ir burituotojų klubo „Marinus“ garbės narys.

Gruodžio 2 d. Dievo Motinos bažnyčioje, Cleveland, OH, buvo atsisveikinta su Velioniu. Šv. Mišių aukoją kun. Gediminas Kijauskas, SJ. Giedėjo sol. Aldona Stempužienė, vargonais palydėjo Rita Kliorienė. Atsisveikinimo pietūs buvo „Gintaro“ valgykloje, Cleveland skautininkų draugovė paruošė saldumynų stalą. Pietų metu buvo perskaityta gauta Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus užuojauta, šeimyniškoje aplinkoje jautriai prisiminta tarp mūsų buvusi tyli, tauri asmenybė.

Velionio atminimui įsteigtas Vytauto Gedgaudo fondas. žurnalistikos studijų stipendijai Lietuvoje. Aukos galima siųsti: Lithuanian Credit Union, P.O. Box 39553, Los Angeles, CA, 90039-1826.

Širdinga padėka visiems ir kiekvienam už suteiktą moralinę paramą, užuojautas, gėles, aukas Velionio atminimui, atvykusiems iš toli ir gausiai atsilankiusiems, palengvinusiems sunkią netekties dalį. Iškeliauvę gyvu liks savo darbuose, maldose ir nedingstančiuose atminimuose.

Liūdinti žmona.

Jakubs & Son laidotuvių namai

It makes a world of difference when you fly SAS to Lithuania.

No one makes round-trip travel to Lithuania easier and more convenient than SAS. From Chicago, we offer daily service to Vilnius with just one hassle-free connection through Stockholm. Our 4:30 p.m. departure gives you a relaxed morning arrival for business or pleasure. When you're ready to return, you'll enjoy same-day travel back to Chicago through our Copenhagen

hub. And whether you fly Business Class or Economy Class, you can be sure our service will be world-class, and will allow you to arrive rested and refreshed — all for a reasonable fare. Find out what a world of difference SAS can make for your next trip. Just call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350. For more information and special offers, visit our website at www.flysas.com.

Flight #	From	To	Departure Time	Arrival Time
SK 946	Chicago	Stockholm	4:30 pm	7:40 am +1
SK 744	Stockholm	Vilnius	9:20 am +1	10:50 am +1
SK 743	Vilnius	Copenhagen	12:45 pm	2:15 pm
SK 943	Copenhagen	Chicago	3:40 pm	5:40 pm

Lietuva ir lietuvių visuomenė Jungtinėse Amerikos Valstijose neteko aktyvaus kovotojo už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę

A. + A. STASIO ŠIMOLIŪNO.

Lietuvos Respublikos ambasada nuosirdžiai užjaucia Savanorio Kūrėjo, teisininko Stasio Šimoliūno šeimą ir artimuosius ir liūdi kartu, netekus brangaus Vyro, Tėvelio, Senelio ir Prosenelio.

Stasys Sakalauskas

Ambasadorius

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„Draugo“ prenumeratų vajus papiginta kaina baigiasi šio — gruodžio — mėnesio gale. Dar yra laiko užsakyti „Draugą“ kaip kalėdinę dovaną, tik už 65 dol. visiems metams naujiems skaitytojams! Kartu bus pasiunčiama graži kortelė, kurioje įrašomas dovanotojo vardas, pavardė, tad nedelskite, pasinaudokite papiginiu ir „Draugas“ Jūsų dosnumą primins kiekvieną metų dieną. Tačiau administracija primena: 1. dienraštį užsakyti, jis pradedamas siuntinėti nuo mėnesio 1 d. arba nuo 15 d. (priklauso kada užprenumeruotas); 2. kartu su užsakymu būtina atsiųsti prenumeratos mokėstį. Tas reikalingas, kad ateityje nekiltų jokių neaiškumų ir nesusipratimų (be mokėstio, tik paskambinus telefonu ar parašius raštelį, „Draugas“ nesiunčiamas).

Edgaras Pradkauskas, tenoras, Lietuvos Muzikos akademijos absolventas, gruodžio 26 d., sekmadienį, 1 val. popiet, Lietuvos dailės muziejuje, PLC, dainuos dainas ir operų arijas. Jam akompanuos maestro Alvydas Vasaitis. Edgaras šiuo metu atvykęs į New Yorką dalyvauti Metropolitan operos ir Julliard mokyklos muzikos klasių perklausose. Jis taip pat turės susitikimus su New York muzikos agentais. Edgaras yra Virgilijaus Noreikos mokinys ir trejus metus iš eilės laimėjęs Sol. Stasio Baro stipendiją. Visi dainos mylėtojai kviečiami į koncertą — nusi-vilti tikrai niekam neteks. Ruošia Lietuvos dailės muziejus.

Užsukite į „Draugo“ knygynėlį! Turime gražių lietuviškų gintaro, odos dirbinių, audinių, muzikos įrašų, video juostų, o knygų, knygelių, knygutelių! Reikia patiemis pamatyti ir, žinoma, nupirkti vertingų, lietuviškų dovanų.

Kalėdų naktį Bernelių Mišios Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, Marquette Parke bus 12 val. nakt. Mišios lietuviškai. Kalėdų dieną, gruodžio 25, Mišių tvarka, kaip kiekvieną sekmadienį. Išpažinti klausoma penktadienį, gruodžio 24 d., 9-30 val. ryte, 2-4 val. popiet.

Aleksas Jeske, „Žiburelyje“, Montessori mokyklėlėje.

Palydėkime senuosius metus ir sutikime Naujus 2000 metus linksmai nusiteikę Pasaulio lietuvių centro didžiojoje saleje. Bus skanaus maisto, linksmos muzikos, jūsų lauks maloni, šventiška aplinka. Pradžią — 8 val. Stalus ar vietas užsakykite, skambindami Irenai Drauge-lienei tel. 630-322-9248.

Lietuviškos organizacijos įstaigai Čikagoje reikalinga tarnautoja arba tarnautojas-reikalų vedėja/as. Asmuo turi būti baigęs universitetą, gerai mokėti anglų ir lietuvių kalbą, gerai mokėti dirbti su kompiuteriu ir norėti dirbti su žmonėmis. Darbas yra dienos metu, valandos reguliarios. Savo reziume prašome siųsti „Draugo“ adresu, bet ant voko būtina užrašyti „Lietuviškos organizacijos“. Laiškai bus perduoti tai įstaigai.

Jau nedaug laiko, bet dar galima — užprenumeruoti kam nors „Draugą“ tik už 65 dol. naujam skaitytojui (po gruodžio 31 d. bus vėl 100 dol. metams). Tai dovana, kuri „dovanos jūsų meilę“ ne vien per Kalėdas, bet visus metus. Administracija pasiūlys jūsų vardu gražią kortelę, kurioje bus paminėtas dosnusis geradaris, užprenumeravęs dienraštį.

Ilgai laukta prof. E. Gudavičiaus „Lietuvos istorija“ pagaliau pasiekė Čikagą — laivu per Atlanto vandenyną... Vydūno fondo vadovybė dėkoja prenumeratoriams už kantrybę: knyga greitai bus išsiuntinėta. Norintieji ją įsigyti, kreipkitės į Vydūno fondą: 14911 127th Str., Lemont, IL 60439. Knygos kaina 25 dol., persiuntimas — 5 dol. (knyga labai stambi). Sekmadieniais po Mišių galima knyga atsiimti tiesiai iš leidėjų, PLC, Lemont kambarys nr. 13.

Kūčiose, penktadienį, gruodžio 24 d., taip pat pirmadienį, gruodžio 27 d. (del to, kad Kalėdos pasitaiko šeštadienį) „Draugo“ redakcija, administracija ir spaustuė nedirba. Šeštadienio „Draugas“ — gruodžio 25 d. data — išleidžiamas šį ketvirtadienį, antradienį, gruodžio 28 d., dienraštis neišeis.

ŠVENČIŲ SVEIKINIMAI

Sveikinu „Draugo“ leidėjus, redaktores, bendradarbius, administraciją ir skaitytojus bei visus bičiulius, linkėdama Kučių vakaro ramybės, kalėdinio džiaugsmo ir laimingų, sėkmingų, sveikų, kuo geriausių Naujųjų 2000-ųjų metų! Ačiū visiems, sveikinusiems mane gimtadienio ir ateinančių švenčių proga ir vietoje dovanų — parėmusiems Vilnijos lietuviškas mokyklas.

Grazutė Šlapelytė-Sirutienė

Visus savo draugus, pažįstamus ir bendradarbius sveikiname švenčių proga. Teatėsa šventos Kalėdos tyro džiaugsmo, o Naujieji metai — stiprybės ir laimės.

Elena ir Vytautas Vidugiriai

Dievo Sūnaus Gimimo dieną tešviečia Jums Betliejaus žvaigždės palaima, teiadi Jūsų širdyje angelų giesmė, linkinti taikos, ramybės ir didžio džiaugsmo! Kai gruodžio 31 vidurnaktį laikrodžiai paskelbs naujo šimtmečio pradžią, prisiminsime visus savo artimuosius — draugus, pažįstamus — ir kiekvienam nuoširdžiai tarsime: Laimingų Naujų metų!

Vytautas ir Danutė Bindokai

Monika ir Antanas Krutuliai: „Sveikiname visus gimines, draugus ir pažįstamus su šv. Kalėdom ir Naujaisiais metais!“

Laima ir Petras Aleksai sveikina gimines, draugus ir pažįstamus su šv. Kalėdomis ir linki geriausių, ypatingų, Naujų 2000-ųjų metų!

Visus mielus draugus ir pažįstamus sveikiname su šv. Kalėdomis ir linkime laimingiausių Naujų 2000-ųjų metų!

Irena ir Julius Gelaziai

Sveikiname visus savo mielus gimines, draugus ir klientus, linkime visiems gausios Dievo palaimos, geros sveikatos ir nuotaikingų Naujų metų — „2000“.

„Šaltinėlis“

Teresė ir Povilas Urbonai, kartu su Audrone ir Jonu Kapočiais

DĖL APLINKOS IR PASTOGIŲ ŠILUMOS

Vesų, debesuotą šeštadienio rytą, lapkričio 27 d., susirinko gausus būrys žmonių, gal apie 80, iš įvairių parapijų. Susirinkę į Šv. Ritos aikštę, pradėjo eiti iš ten gatvę, procesijoje giedodami ir eidami link vieno namo. Sustojus prie to namo — apkalto, apleistu — šis būrys žmonių, jų tarpe 7 kunigai, vyskupas ir kelios seselės kazimierietės, pradėjo bendras maldas/religines apeigas. Skaitiniuose ir maldose buvo išreikštas noras turėti saugias, ramias apylinkes, gyventi taikoje su kitu. Taip pat buvo išreikšta mintis, net pakartotinai, kad namas yra ne tik pastogė, bet ir vieta, kur išsivysto ryšiai tarp žmonių. Baigiant apeigas, vyskupas palaimino šį namą. Po to buvo užkalts pažymėjimas ant durų, kad šis namas „adoptuojamas“ dviejų kaimynų, kurie vis seka, kas darosi, prie to namo ir paskambins, kur reikia, jeigu kas netvarkoje.

Šios apeigos vyko netoli Šv. Ritos bažnyčios. Namas yra 6204 S. Fairfield. Išreikštos mintys maldose ir skaitiniuose apima ne tik Marquette parko gyventojus, bet ir visus padarius žmones, kur jie begyventų. Apleistų, apkalto namų problema plėsiasi — jau yra tokių namų priemiesčiuose.

Šių apeigų iniciatorių buvo Pietvakarių apylinkių organizavimo projektas (SWOP), kuris dirba kartu su parapijomis, kad pagerintų gyventojų būklę. Čia dalyvavo daug įtakingų žmonių, vyskupas John Gorman, seselė vyresnioji Immacula, parapija, klebonai. Kartu su jais gausus būrys apylinkės gyventojų siekė parodyti įvairiems valdžios pareigūnams, jų tarpe HUD (Housing and Urban Development), kuriam priklauso rūpintis gyvenviečių gerove, kad apleisti, apkalti namai yra nepageidaujami, nes sudaro pavojų vaikams, vyksta ir nusikaltimai, žemina vertę ir išvaizdą.

Švenčių proga sveikiname visus mielus ir mylimus savo gimnaitčius, draugus ir pažįstamus, linkėdami geros sveikatos, sėkmingų Naujųjų 2000 metų ir tegul Dievo palaima būna visuomet su Jumis. Vietoj kalėdinių sveikinimų, siunčiame 30 dol. „Draugui“.

Jonas ir Antanina Rejeriai

Sveikiname visus gimines, draugus, pažįstamus ir nepažįstamus, „Draugo“ draugus ir nedraugus... Tegul visiems Kristaus Utgimimo šventė būna šventiška. Norėdami būti optimistais ir tikėti, kad naujas šimtmetis nebus blogesnis už šį — pilną žiaurios kriminalo, nedoros, karų, bado ir t.t. To mes meldžiame ir trokštame, to linkime visiems!

Ilona ir Petras Dapka

Nuostabiai redaktoriui Danutei Bindokienei, „Draugo“ administracijai ir visiems „Draugo“ darbuotojams — gražių šv. Kalėdų ir labai laimingų Naujųjų metų nuoširdžiai linki —

Alė Rūta ir Edmundas Arbai, Santa Monica, CA

Vilija ir Vytautas Marcher-tai linki giminėms, draugams ir pažįstamiems linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų metų!

Vytautas ir Milda Radzevičiai sveikina draugus, gimines ir pažįstamus su šventėmis ir linki, kad šv. Kalėdos ir Naujieji metai atneštų į Jūsų namus Dievo palaimą, sveikatą, ramybę ir ilgus gyvenimo metus!

Adelė T. Pulikienė, Lemont, IL, nuoširdžiai sveikina šv. Kalėdų ir ateinančių ypatingų Naujų metų proga visus savo gimines, draugus ir pažįstamus, linkėdama visiems geros sveikatos, sėkmės ir daug Dievo palaimos. Vietoj kortelių, skiria auką spaudai paremti.

Vytautas Vizgirda, Aurora, Illinois, linki visiems pažįstamiems džiaugsmingų šv. Kalėdų ir sėkmingų 2000 metų!

„SEKLYČIOJE“ — VAIZDAJUOSTĖS APIE LIETUVĄ

Gruodžio 1 d., trečiadienį, vyresniųjų lietuvių popietėje „Seklyčioje“ buvo parodytos dvi vaizdajuostės iš Lietuvos. Pirmoji — apie Panevėžį, o antroji, turistinė — apie Lietuvą (angliškai).

Pradedama programą, renginių vadovė E. Sirutienė pasakė, kad tėvynės ilgesys mus kankina visą gyvenimą, o ypač aštriai jį pajuntame, kai grįžtame atgal į Ameriką Lietuvoj pavišę. Man taip ir prisiminė seno eilėraščio posmas: „Ilgesys pasitiks ir palaimins, ilgesys palydės lyg namų“.

Vaidajuostė apie Panevėžį buvo rodyta anksčiau (gal prieš penketą metų), bet visi su malonumu žiūrėjome ir klausėmės apie miestą, kuris pradėjo kurtis XIV amžiuje dešiniajame Nevėžio krante, kur dabar yra senamiestis (apie tai liudija Plūkių gatvė (apie tai liudija Plūkių gatvė rasti senkapiai). Panevėžys laikomas Lietuvos didmiestiu, nes turi beveik 150,000 gyventojų. Miestą tvarko 60 deputatų taryba, kuri renka merą. Panevėžyje yra stiklo gamykla (gaminanti net ir neperšalimą stiklą), cukraus fabri-

kas, televizorius gaminantis „Ekranas“, dvi audyklos („Tulpe“ liudies raštai audžiami rankomis) ir šiaip įvairios smulkesnės pramonės įmonės. Garsi ir gausi Dailės galerija — joje daug keramikos, skulptūros ir paveikslų. Panevėžio katedra buvo pradėta statyti 1908 m. kaip Šv. Stanislovo parapijinė bažnyčia, bet 1926 m. įsteigus Panevėžio vyskupiją, ji gavo Kristaus Karaliaus vardą ir tapo katedra. Šv. Petro ir Šv. Povilo bažnyčia yra sena, pastatyta 1503 m. LDK Aleksandro rūpesčiu. Dabartinę, 1998 m. konsek-

ruotą Šv. Trejybės (vienulių pijorų) bažnyčią pastatė grafas Tiškevičius (1727-1781 m.). Rusai ją 1832 m. atidavė statatikiams. Katalikai ją atgavo 1918 m. ir 1927 m. ji buvo pavesta tais metais Panevėžyje įsikūrusiems marijonams. Mieste yra liuteronų, protestantų bažnyčios, stačiatikių cerkvė ir karaimų klynė. Panevėžys nuo seno garbina Dramos teatrą, kurį panevėžiečiai vadino Miltinio teatru. Yra ir vaikų teatras. Sporte panevėžiečiai irgi stiprūs — futbole buvo išsi-kovoje čempiono titulą. Pranešėjo besiklausant akys sekiojo paskui skubančius žmones: senus ir jaunos, didelius ir mažus — tą patį didžiausią Lietuvos turtą.

Po šios vaizdajuostės buvo rodoma angliškai įkalbėtoji — turistinė, pavadinta „Discovering Lithuania“. Daili pranešėja sakė, kad karalius Min-daugas XIII amžiuje įkūrė valstybę, kunigaikštis Gediminas — Vilniaus miestą. Lietuva gedimainių laikais buvo didelė valstybė: nuo Baltijos iki Juodosios jūros. Trumpai paminėjo 1918-1940 m. Nepriklausomą Lietuvą, okupaciją ir pranešė, kad nuo 1990 m. Lietuva nebesovietiška šalis. Pasigrožėjo Vilniaus architektūra, baroko bažnyčiomis, pasakė, kad katedra yra Lietuvos simbolis, lietuviškos valios spalvos reiškia saulę, laukus ir miškus bei už Lietuvos laisvę pralieta kraują. Pranešėja su nustebimu pareiškė, kad lietuviai paskutinią Europoje priėmę krikštą, yra labai prisirišę prie Katalikų Bažnyčios, ir tai matosi, pažvelgus į daugybę nuostabių gražių bažnyčių... Pama-

tėme katedrą, Aušros vartus, Šv. Oną, Šv. Petro ir Povilo bažnyčią ir bendrą Vilniaus vaizdą.

Ji pasakė, kad lietuvių kalba esanti labai sunki ir labai sena, gimininga sanskritui. Po to iš turistinės knygelės „Vilnius in your pocket“ (knygelė labai išsami) skaitė apie lietuvišką maistą: sriubas, mėsą, bulves, cepelinus, žinoma, ne-uzmiršdama alaus ir kitokios atgaivos.

Po to buvo rodomi labai ištaigingi, patogūs ir net labiau-siai išleptinti turistai gali sužavėti viešbučiai. Matėme garsų „Stiklių“ restoraną, kuris įrengtas XVII amžiaus pastate.

Stabtelėjome Kaune, kur girdė paaiškino, kad „Kaunas yra Kaunas“, turėdamas savo istoriją, katedrą, jėzuitų bažnyčią, karo muziejų ir Laisvės statulą. Gidė neužmiršo pagirti, kad Lietuvoje geri keliai, buvo parodytas Kryžių kalnas, ten besimeldžiantis šv. Tėvas ir Klaipėda — uostamiestis, kuriame jaučiama vokiečių įtaka. Klaipėdos uostas — vienišelis, kuris Baltijos jūroje neužsala. Matėme pasakiškai gražią Nidą, taip pat šiek tiek Palangos (Tiškevičiaus rūmus, tiltą į jūrą). Gidė sakė, kad pajūrio kurortuose yra daug vasarotojų iš Vokietijos. Dar priminė, kad lietuviai ne tik medžioja, žuvalia, grybauja ir uogauja, bet yra labai muzikaliai ir labai meną linkę žmonės. Per visą vaizdajuostę taip pat matėme, kaip turistai perka nuostabių Baltijos aukso — gintarą.

Džiaugėmės abiem vaizdajuostėmis ir esame dėkingi renginių vadovėi, kad galėjome pamatyti savo išsiilgtą tėvynę nors ekrane.

Emilija J. Valantinienė

„Seklyčioje“ svečių niekada netruksta. Iš k.: Aldona Pankienė, aktorė Irena Leonavičiūtė, Raimundas Rimkus ir Alytaus klebonas Jaunius Kelpša ir kiti.

PAAUGLIAI MOKYSIS ŠOKIŲ IR MENŲ

Jau Naujajame amžiuje, sausio 1 d. (mokslo tėtis iki birželio mėn.) meno dalykų kviesime mokytis paauglius. Programa numatyta tokia: pramoginiai (buitiniai) šokiai, dailė, dainavimas. Bus galima išmokyti šokti valsą, tango, tacia-cia, džiaivą (jive) ir kt. Dailės pamokose bus mokoma suprausti perspektyvą, supažindinama su tapybos pagrindais. Tikimasi sukurti dainuojančių paauglių (merginių) vokalinį ansamblį. Kaip žinia, šiame amžiuje vaikinai išgyvena balso kaitos periodą, tad dainuoti ne kiekvienas gali. Visa ši programa numatoma antradieniais Lemonte, PLC.

Bus priimamas limituotas dalyvių skaičius, tad registruotis reiktų iš anksto. Papildoma informacija tel. 630-690-4051.

S N E L B I N A I

• Lithuanian Mercy Lift dėkoja dosniems aukotojams, kurie remdami Lithuanian Mercy Lift veiklą, paskyrė aukas: John ir Marytė Utz \$500, Thomas ir Giedrė Gillespie \$200. Didelis ačiū! 9/1429

• A.A. Vinco Simanavičiaus mirties metinių proga žmona Vanda Simanavičienė, Salt Lake City, UT, prisimindama savo vyrą, aukoja Lietuvos našlaičius \$50. Dekojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 West 71 St., Chicago, IL 60629. 9/1413

• Dėmesio! Kalėdiniai šokiai š.m. gruodžio 25 d. Pasaulio lietuvių centro apatinėje saleje. Kaina \$8 prieš 9:30 val. vakaro, \$10 po 9:30 val. vakaro. Atvykite ir pabendraukite su jaunimu. Šokius rengia skautai akademikai. 9/1425

• Daug žmonių šv. Kalėdų proga atsiunčia dovanų Lietuvos apleistiems vaikams: \$50 Daumantas ir Kimberly Pakštys, McLean, VA, Stasys Vaškevičius, Worcester, MA, \$25 Al Mačiulis, Tacoma, WA, Dena P. Reese, Newton Square, PA, \$20 XY. Dekojame visiems aukotojams! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 West 71 St., Chicago, IL 60629. 9/1413

• Dėmesio! Kalėdiniai šokiai š.m. gruodžio 25 d. Pasaulio lietuvių centro apatinėje saleje. Kaina \$8 prieš 9:30 val. vakaro, \$10 po 9:30 val. vakaro. Atvykite ir pabendraukite su jaunimu. Šokius rengia skautai akademikai. 9/1425

TRANSPAK! Tel. 773 838 1050